

**Satakunnan
hyvinvointialue**

SOTE-KESKUS RAUMA TARVESELVITYS

Kuva: YLE / Mari Itkonen

21.10.2024

Sisällys

1. Tarveselvityksen laatijat.....	5
2. Tiivistelmä.....	5
3. Suunnittelua ohjaavat periaatteet.....	8
4. Tausta ja lähtötiedot.....	9
4.1. Rauman sairaalan rakenteiden ja talotekniikan korjaustarveselvitys.....	14
5. Yksiköiden nykyisen toiminnan kuvaus ja toiminnan tarpeet tulevaisuudessa.....	16
5.1. Terveyspalvelut / Aikuisten toimialue.....	16
5.1.1. Pääterveysaseman vastaanotot.....	18
5.1.2. Kiirevastaanotto.....	18
5.1.3. Kaunisjärven, Lapin ja Eurajoen vastaanotot.....	18
5.2. Hoito-osastot 1,2, ja 3.....	19
5.2.1. Hoito-osasto 1.....	22
5.2.2. Hoito-osasto 2.....	23
5.2.3. Hoito-osasto 3.....	24
5.3. Erityistason poliklinikat.....	25
5.4. Naisten terveystarkastukset.....	29
5.5. Suun terveydenhuolto.....	30
5.6. Terapiapalvelut, perustason hoito-osastot.....	31
5.7. Terapiapalvelut, polikliininen kuntoutus ja apuvälineet.....	33
5.7.1. Kuntoutus- ja terapiapalvelut.....	33
5.7.2. Apuvälinetoiminnot.....	34
5.8. Psykiatria (erityistaso).....	35
5.9. Mielensterveys- ja päihdepalvelut (perustaso).....	37
5.10. Toiminnallinen kuntoutus, mielensterveys- ja päihdepalvelut.....	39
5.11. Akuutti kotikeskus (AKK), tulevaisuudessa Kotisairaala eteläinen.....	41
5.12. Dialyysi.....	42
5.13. Ikääntyneiden palvelut.....	43
5.14. Lastensuojelu.....	43
5.15. Perhekeskus.....	43
5.16. Sosiaalityö ja sosiaaliohjaus.....	47

5.17.	Työkyvyn tuen palvelut	47
6.	Tukipalvelut.....	49
6.1.	Sairaanhoidolliset tukipalvelut	50
6.1.1.	Erytiasiantuntijayksikkö	50
6.1.2.	Sihteeriyksikkö.....	50
6.1.3.	Terveyssoviaalityön palvelut	50
6.1.4.	Varahenkilöstö	51
6.2.	Diagnostiset tukipalvelut	51
6.2.1.	Kuvantaminen.....	51
6.2.2.	Laboratorio.....	52
6.3.	Muut tukipalvelut	54
6.3.1.	Lääkehuolto	54
6.3.2.	Puhtauspalvelut	55
6.3.3.	Ateriapalvelut	55
6.3.4.	Tekstiilipalvelut	61
6.3.5.	Infektioyksikkö	62
6.3.6.	Asiakaspalvelukeskus ja OLKA-piste	62
6.3.7.	Turvallisuuspalvelut	63
6.3.8.	Valmius ja varautuminen.....	64
6.3.9.	Logistiikka.....	65
6.3.10.	Tekniset palvelut, käyttö- ja kunnossapitopalvelut.....	67
6.3.11.	Vainajapalvelut	68
6.3.12.	Arkistot.....	69
6.3.13.	ICT-palvelut	69
6.3.14.	Hallinto.....	69
7.	Palvelujen saavutettavuus ja logistiset selvitykset.....	70
8.	Hankkeen taloudellisia vaikutuksia	71
8.1.	Vaikutus vuokratukustannuksiin	71
8.2.	Vaikutus henkilöstön määrään	72
9.	Alustavat kustannusselvitykset.....	72
9.1.	Budjettiraamiin suhteutettu suunnitelma.....	73

10. Alustava tilaohjelma	75
11. Yksiköiden toiminta rakentamisen aikana.....	76
12. Hankkeen tavoiteaikataulu ja jatkotoimenpiteet	77
Liitteet	79
Lähteet.....	80

Dokumentin versionhallinta

versio	pvm	tekijät	Selite
1.0	17-05-2024	Jari Syystö, Minna Ampio, Kristiina Tynjälä	Toiminnallinen tarveselvitys 1.0
1.1	19-06-2024	Jari Syystö, Minna Ampio, Kristiina Tynjälä	Päivitetty vaihtoehtoisia kustannuslaskelmia, väistötilaratkaisuja ja aikataulua. Lisätty 2 valokuvaa ja korjattu tekstiä sujuvammaksi.
2.0	08-10-2024	Kalevi Mäkipää, Kari-Matti Haapala, Miia Hietapakka, Jari Syystö, Minna Ampio, Kristiina Tynjälä	Tarveselvitys 2.0 Päivitetty luku 1 tarveselvityksen laatijat Päivitetty luku 2 Tiivistelmä Lisätty lukuun 4 P- ja T-rakennusten tiedot Muutettu luvun 5 otsikko ja tarkennettu yksiköiden tulevan toiminnan kuvauksia, mm. ateriapalvelut Päivitetty luvut 7, 8 ja 9 Poistettu luku 9.1 vaihtoehtoiset kustannuslaskelmat Lisätty uusi luku 9.1. budjettiraamiin suhteutettu suunnitelma Päivitetty luku 10 alustava tilaohjelma ja lisätty arkkitehdin massoittelemasuunnitelmat Päivitetty luvut 11 ja 12

1. Tarveselvityksen laatijat

Tarveselvityksen laadintaan ovat osallistuneet nimetyt yhdyshenkilöt yksiköistä, jotka palveluverkkosuunnitelmassa on esitetty sijoitettavaksi Sote-keskus Rauman tiloihin.

Nordic Healthcare Group Oy (NHG) on käyttäjille järjestettyjen ryhmähaastattelujen ja työpajojen avulla sekä palvelumuotoiluun ja tilastollisiin lähtötietoihin perustuen selvittänyt tulevan toiminnan vaatimia tilatarpeita ja koostanut niistä yhteenvedon ja alustavan tilaluettelon.

Erikoissuunnittelijat Minna Ampio ja Kristiina Tynjälä ovat vastanneet kevään 2024 toiminnallisen tarveselvitysprosessin koordinoinnista, yhteydenotoista, tapaamisten järjestämisistä, ryhmähaastatteluista ja työpajoista. Toiminnallisen tarveselvityksen raportin kirjoittaminen on tehty yhteistyössä rakennuttajajohtaja Jari Syystön kanssa.

Syksyn 2024 aikana toiminnallisen tarveselvityksen päivittämiseen ja sen sopeuttamiseen budjettiraamiin suhteutetuksi suunnitelmaksi ovat osallistuneet edellä mainittujen erikoissuunnittelijoiden ja rakennuttajajohtajan lisäksi projektijohtaja Kalevi Mäkipää, toimialuejohtaja Kari-Matti Haapala, ja tilahallintainsinööri Miia Hietapakka.

2. Tiivistelmä

Satakunnan hyvinvointialueen rakennustoimikunta on jo 11.8.2023 (§ 16) päättänyt, että Rauman kaupungin v. 2021 tekemä tarveselvitys tulee päivittää palveluverkkoselvityksen linjausten mukaiseksi. Satakunnan hyvinvointialueen sote-keskusverkoston laajuus ja sijainnit on hyväksytty aluevaltuustossa 9.9.2024. Sote-keskukset kokoavat palvelut yhteen ja tarjoavat laajan palveluvalikoiman sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita.

Valmis tarveselvitys käsitellään päätöksentekoprosessin mukaisesti ja tämän jälkeen siirrytään hankesuunnitteluvaiheeseen. Hankesuunnitelma laaditaan tehdyn tarveselvityksen pohjalta. Hankesuunnitelmassa huomioidaan tarveselvityksen laatimisen jälkeen tulevat toiminnan ja organisaation muutokset.

Toiminnallinen tarveselvitys on laadittu kevään 2024 aikana yhteistyössä käyttäjien kanssa. Selvitykseen koottiin palveluverkkosuunnitelmassa Steniuksenkadulle keskitettäväksi esitettyjen yksiköiden toiminnalliset kuvaukset erityisvaatimuksineen. Laaditut toiminnan kuvaukset ja toiminnalliset suunnitelmat ottavat kantaa myös tuleviin toiminnan muutoksiin, uusiin suunniteltuihin toimintamalleihin (mm. digitaaliset palvelut) sekä niitä tukeviin tilaratkaisuihin. Lisäksi selvitettiin yksiköiden henkilöstömäärät, toiminnan luvut (niiltä osin kuin ne on ollut saatavilla). Ydintoimintojen lisäksi selvityksessä on kuvattu tukipalveluiden toiminnot ja arvioidut tilatarpeet.

Tarveselvitystä ohjaa palveluverkkouudistuksen ja muutosohjelman periaatteet sekä hyvinvointialueen strategiset tavoitteet. Toiminnan tilatarpeita on kartoitettu palvelumuotoilun avulla. Käyttäjien edustajia on ollut mukana NHG:n vetämissä haastatteluissa ja työpajoissa, joissa on syvennetty ymmärrystä eri yksiköiden toiminnasta, synergioista ja toiminnan vaatimista tilatarpeista. Tilatarvelaskelmat pohjautuvat mm. Rauman alueen väestöennusteeseen, käyntimääriin, aukioloaikoihin, toimintamallien aiheuttamiin muutoksiin ja henkilöstömääriin. Selvitystyön tuloksista NHG on laatinut loppuraportin. (Liite 2.)

Tarveselvitys on päivitetty budjettiraamiin sopivaksi elo- lokakuussa 2024. Tässä vaiheessa huomiottiin myös palveluverkkosuunnitelman mukaiset jo päätetyt muutokset toiminnoissa.

Vasta tarveselvityksen jälkeen käynnistyvässä hankesuunnitteluvaiheessa arvioidaan tarkemmin miten eri yksiköt ja toiminnot optimaalisesti tulisi sijoittaa toisiinsa nähden. Selvitystyön perusteella ainakin osastohoito, perhekeskus, hammashoitokeskus, mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä sote-vastaanottotoiminta tulevat tarvitsemaan suurimmat yhtenäiset tilakokonaisuudet, eikä näiden yksiköiden toimintaa ole järkevää hajasijoittaa.

Sote-keskus Rauman toteutuksesta on vertailtu erilaisten vaihtoehtojen kustannuksia, joissa uudis- ja korjausrakentamisen määrät vaihtelevat. Toiminnallisesti paras vaihtoehto olisi rakentaa kokonaan uudet tilat, jolloin saavutettaisiin tehokkain tilankäyttö, mutta tämä ei ole asetetun budjettiraamin puitteissa mahdollista toteuttaa. Tarvesuunnittelussa on keskitytty nykyisten tilojen optimointiin ja mahdollisimman vähäiseen uudisrakennustarpeeseen.

Uudistuvat toimintamallit ja tilojen käyttöasteen tehostaminen vähentävät tilatarvetta merkittävästi. Kokonaistilararpeen arvioidaan vähenevän ainakin noin 28 % nykyisiin käytössä oleviin (n. 38 025brm²) tiloihin verrattuna. Tämän hetken laskelmien mukaan Rauman sote-keskukseen sijoitettavien toimintojen tilatarve on noin 23 234 brm². Purettavien rakennusosien kokonaisneliömäärä on n. 17 655 brm².

Tarvittavan uudisrakennuksen (noin 9 726 brm²) alustava kustannusarvio on noin 34 M€. Lisäksi A-, B- ja C-rakennusosiin jää noin 13 500 brm² peruskorjattavaa tilaa, joita ensimmäisessä vaiheessa saneerataan noin 16 M€:lla. Peruskorjausten kohdentuminen tarkentuu hankesuunnitteluvaiheessa. Jäljelle jäävien tilojen tarvittavat korjauskustannukset katetaan rakennusten teknisen kunnan parantamiseen tarkoitetusta vuosittaisesta kunnossapitoinvestointirahasta. Väistötilaratkaisut pyritään ratkaisemaan Steniuksenkadun kampuksen alueella, ilman erillisten väistötilojen hankintaa.

Tarvittavan uudisrakennuksen laajuutta on tässä suunnitelmassa pystytty pienentämään suunnittelemalla osa sote-keskus Rauman toiminnoista vaiheittain peruskorjattaviin Steniuksenkatu 2 kampuksella sijaitseviin P- ja T-rakennuksiin.

Rauman sote-keskus tulee olemaan yhtenäinen kokonaisuus, jossa otettu huomioon myös koko kampusalueen olemassa olevien rakennusten kehittäminen. P- ja T-rakennukset ovat hyvinvointialueen omistuksessa ja osaltaan merkittävä osa alueen kokonaisuutta. Rakennukset ovat kunnoltaan myös peruskorjaustarpeessa. Näiden rakennusten peruskorjauskustannukset ovat yhteensä noin 7 M€. P- ja T-rakennusten peruskorjauksen rahoitus esitetään erikseen investointisuunnitelmassa 2026.

3. Suunnittelua ohjaavat periaatteet

Tarveselvityksen laadintaa ohjaavat Satakunnan hyvinvointialueen palveluverkkouudistus ja strategiset tavoitteet sekä toimitilalautakunnassa hyväksytyt tilankäytön tehostamisen periaatteet. Palveluverkon toimeenpano sekä sote-keskuksien tilakäytön tehostaminen edellyttävät tilojen kokonaiskäytön uudelleen järjestelyjä sekä osittain tilamuutoksia, mikä mahdollistaa tilojen tehokkaamman käytön ja monitilaratkaisumallin toteuttamisen. (SATAHADno-2024-1679, Toimitilalautakunta 29.2.2024)

Tilakäytön tehostaminen edellyttää tilojen yhteiskäytettävyyttä, joka mahdollistuu saumattomasti jo alueella käyttöön otetun, palveluprosessiin integroidun tilaresurssienhallinta -sovelluksen avulla. Yhteiskäyttöiset ja muuntojoustavat monitoimitilat mahdollistavat uudenlaisien toimintamallien kehittämisen sekä käyttöönoton.

Monitoimitilat ovat yleistyneet sote-palveluissa vastauksena tavoitteeseen kehittää rakenteita ja toimintaa sekä toimitilojen käytön tehokkuutta. Kukin asiakkaan kohtaaminen ammattilaisen kanssa tapahtuu siihen suunnitellussa tilassa. Monipuoliset tilat tukevat työtä ja sen tavoitteita niin asiakastyön kuin ammattilaisten välisen sekä itsenäisen työn osalta. Yhteiset pelisäännöt tukevat sujuvaa yhteistyötä ja aitoa moniammatillisuutta. Toimivan monitilaympäristön peruseriaate on, että erilaisiin työn tekemisen tapoihin- ja tilanteisiin löytyy kullekin sopiva tila, jonne työntekijät siirtyvät työtehtävän muuttuessa.

Satakunnan hyvinvointialue on ollut mukana kehittämässä yhteistyössä 2M-IT:n, Nortall Oy:n ja sote-ammattilaisten kanssa tilaresurssienhallintasovellusta, joka on keskeinen työkalu sujuvaan tilojen yhteiskäyttöön. Ratkaisun avulla yhdistetään asiakastietojärjestelmässä tehty ajanvaraus, ammattilainen sekä palvelun tuottamiseen tarkoitettu tila. Sovelluksen avulla nämä optimoidaan sujuvaksi kokonaisuudeksi päivittäin. Sovelluksen käyttöä on tarkoitus laajentaa koko hyvinvointialueella tulevaisuudessa.

Suunnittelun tueksi on linjattu ohjaavia periaatteita konkretisoimaan tavoitteita. Näitä periaatteita noudatetaan hyvinvointialueen kaikissa rakennus- ja peruskorjaushankkeissa. Suunnittelua ohjaavat periaatteet ovat osin hyvin yleisluonteisia, mutta niiden toivotaan osaltaan helpottavan suunnitteluprosessia ja muistuttavan yhteisistä tavoitteista.

- Hoitoprosessien kehittäminen asiakaslähtöiseksi
- Potilaan ohjaaminen mahdollisimman nopeasti oikeaan hoitopaikkaan
- Digitalisaation mahdollisimman suuri hyödyntäminen
- Henkilökunnan resursoinnin ja osaamisen vahvistaminen
- Tilojen ja toimintojen vakiointi
- Pääsääntöisesti yhden tai kahden hengen potilashuoneet
- Tilojen käyttöasteen kasvattaminen, tilamitoitukset käyntitietoihin perustuen, ei nimettyjä omia työhuoneita; toiminnanohjausjärjestelmän käytön laajentuminen uudisrakennus- ja peruskorjauskohteisiin
- Tilojen muuntojoustavuus
- Potilaiden ja henkilökunnan turvallisuuden huomioiminen
- Infektioiden mahdollisimman hyvä hallinta

Edellisten periaatteiden lisäksi kaikessa tilasuunnittelussa noudatetaan ergonomia- ja akustiikkasuunnittelun ohjeistuksia, sekä huomioidaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden vaatimukset yksityisyyden suojalle ja salassa pidettävien materiaalien säilytykseen ja tietojen käsittelyyn.

4. Tausta ja lähtötiedot

Palveluverkkoselvityksen (2023) mukaan iäkkään väestön kasvu, etenkin 75–84- ja yli 85-vuotiaiden ikäryhmissä, keskittyy Satakunnassa kaupunkialueille ja taajamiin,

ja siten palvelutarpeen kasvuun vastaaminen on kaupunkialueilla (Pori/Rauma ja Kankaanpää) keskeinen haaste, kun taas muilla Satakunnan alueilla työvoiman saatavuuden haaste erityisesti korostuu. Ennusteiden mukaan Porin ja Rauman seudulla työkäinen väestö vähenee noin 13 prosentilla vuoteen 2040 mennessä. Vain Eurajoella väestö vähenee maltillisesti noin viisi prosenttia. Ennusteen mukaan alle 15-vuotiaden lukumäärä vähenee Raumalla 19 % vuoteen 2040 mennessä. Vastaava luku Eurajoella on 25 %.

Satakunnan hyvinvointialueella on tarve suunnitella koko toimintaa uudelleen rakenteiden sekä palveluiden integraation näkökulmasta niin, että palveluverkko sovitetaan hyvinvointialueella asiakkaiden palvelutarpeeseen tarkoituksenmukaisella kustannustasolla. Yksiköitä keskittämällä pyritään takaamaan parempi asiakas-/potilasturvallisuus sekä riittävän moniammatillinen henkilöstö. Nykyaikaisten ja toimivien työympäristöjen avulla kasvatetaan myös henkilökunnan veto- ja pitovoimaa. (Palveluverkkoselvitys 2023)

Tavoitteena on, että tulevaisuudessa Rauman Steniuksenkatu 2 kampuksen tiloihin saadaan palveluverkkosuunnitelman mukaisesti keskitettyä nykyisten toimintojen lisäksi monesta eri toimipisteestä mm. vastaanotto toiminnan, perhekeskuksen, sosiaalitoimen ja suun terveydenhuollon toiminnot. Myös kuntouttavan työ- ja päivätoimintojen tilojen tarve on arvioitu kampuksen kokonaissuunnittelussa. Nykyisissä purettavaksi suunnitelluissa terveystieteiden tiloissa toimiville yksiköille ja väestönsuojalle tarvitaan jatkossakin tilat kampukselta.

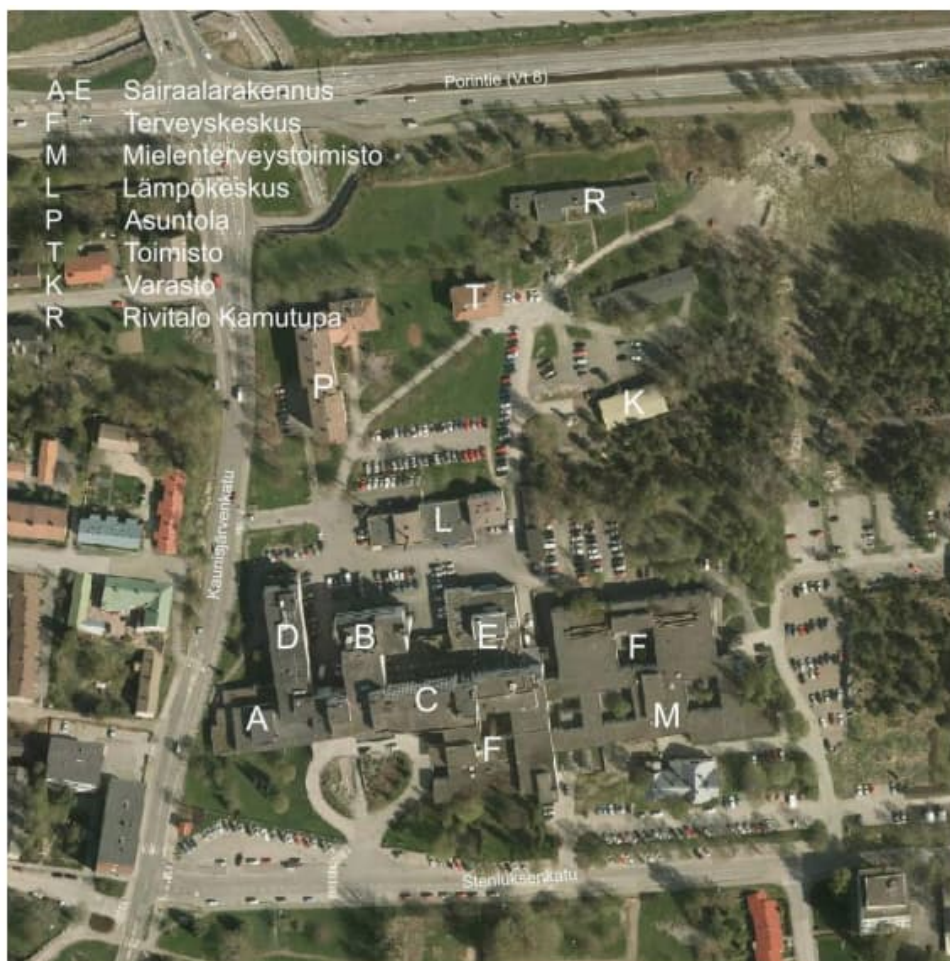
Vain välinehuollon ja ravintohuollon keskittämissuunnitelmien vuoksi on tulevaisuudessa odotettavissa nykyisten tilojen vapautumista. On kuitenkin huomioitava, että vaikka ravintohuolto siirtyisi pois kampukselta, tilatarve mm. ruoankuljetusvaunujen ym. säilyttämiseen ja logistiikkaan on jatkossakin välttämätön. Tämä tarkoittaisi myös isoja muutostöitä mm. nykyisiin osastokeittiöihin.

Rauman kaupungin omistaman pääterveysaseman ja hyvinvointialueen omistaman vanhan aluesairaalan rakennukset sijaitsevat Rauman kaupungin omistamalla tontilla osoitteessa Steniuksenkatu 2, Rauma. (Kuva 1.)

Aluesairaalan vanhin osa on rakennettu vuonna 1955. Kiinteistöä on laajennettu myöhemmin moneen kertaan 1960-, 1970-, 1980- ja 1990-luvuilla. Rakennuksen osia on rakennettu rakennusaikakauden yleisimmillä toteutustavoilla huomioiden laajennuksissa aikaisemmin rakennettujen rakennusosien arkkitehtuurillinen tyyli. Korkeimmassa, C-osassa on viisi kerrosta ja kellarikerros.

Muissa rakennuksen osissa on kerroksia vähemmän. M-osan rakennus on yksikerroksinen.

Kuva 1. Rauman Steniuksenkatu 2 rakennusosat

Vanhan aluesairaalan (A-, B-, C-, D-, ja E-osat) rakennuksen osissa sijaitsee sairaalan hoito-, tutkimus- ja vastaanottotilojen lisäksi keittiö-, ruokala-, kahvio-, varasto- ja teknisiä tiloja. Näiden rakennusten yhteispinta-ala on n. 18 100 m².

Osa vanhan aluesairaalan rakennusten tiloista on tällä hetkellä tyhjiillään tai muuten vajaalla käytöllä. Tilanhallintaohjelman mukaan tiloista n. 1300 m² on rakennustekniseltä kunnoltaan sellaisia, että niitä ei voitaisi tällä hetkellä ottaa minkäänlaiseen käyttöön ilman isompaa perusparannusta. Lisäksi tilanhallintaohjelman mukaan teoreettisesti tyhjiillään on n. 900 m² sellaisia tiloja, että ne ovat kunnoltaan käyttöön otettavia, mutta toiminnallisesti epäsopivia (esim. entiset leikkaussalit ja heräämö, jotka nyt toimivat mm sekalaisina varastoina ja kuntoutuksen tiloina). Nämä kaikki tyhjiillään tai vajaakäytöllä olevat tilat sijaitsevat hajallaan, rakennusten eri osissa, erillään toisistaan.

Tulevaisuudessa, välinehuollon siirtyessä keskitettyyn malliin, pois Steniuksenkadun kampukselta, vapautuu siitä tiloja n. 750 m² muuhun käyttöön. Selvityksen alla on myös nykyisten arkistotilojen mahdollinen siirto keskitetysti tai väliaikaisesti muualle Rauman alueella. Keskitettyihin arkistotiloihin sijoitettaisiin myös mahdollisten lopetettavien ja siirtyvien palveluiden arkistomateriaalit. Tavoitteena on, että myöhemmin tulevaisuudessa hyvinvointialueen arkistoitavalle materiaalille löydetään pysyvä keskitetty, tietoturvallinen paikka. Nykyiset arkistotilat (n. 250 m²) sijaitsevat hajallaan rakennuksessa ja osa arkistotiloista sisältää ns. saastunutta materiaalia ja näiden tilojen peruskorjaus vaatisi erityistoimia. Joitakin arkistotiloja tulee kuitenkin toiminnan näkökulmasta myös säilyttää kampuksen tiloissa.

Pienempiä pintarakenteiden peruskorjauksia on tehty tietyissä rakennusosissa. Isoimmat peruskorjaukset on suoritettu vuosina 2005–2009. Peruskorjausten yhteydessä on samalla tehty tilamuutoksia.

Rakennuksissa on aikaisemmin teetetty erilaisia tutkimuksia, katselmuksia ja kartoituksia. Eri sisätiloille on teetetty sisäilmatutkimuksia, rakennuksen julkisivuille, joka on suojeltu, on teetetty kuntoarvio, koko rakennusta koskeva energiaselvitys sekä haitta-ainekartoituksia peruskorjausvaiheissa. Rakennuksen

kellarikerroksessa ja rakennuksen D-osassa on tiloja, jotka ovat pintarakenteiden ja talotekniikan osalta lähes alkuperäistasossaan. Tilojen peruskorjauksia ei ole käynnistetty, koska tilojen tulevaisuuden käyttötarkoitus on ollut epäselvä. Muun muassa D-rakennus on tarkemmissa kuntotarkastuksessa todettu kuntoisuudeltaan sellaiseksi, että se vaatisi kokonaisuudessaan erittäin mittavia korjaustoimenpiteitä. Mikäli päädyttäisiin esimerkiksi purkamaan tämä rakennusosa uudisosan tieltä, tarvitaan siihen mm. Rauman kaupungin ja museoviraston lausunnot.

Merkittävin sote - keskus Rauman perusparannuksen kokonaisuuteen vaikuttava investointi on terveysasemarakennus (valmistunut 1982), joka on jo ylittänyt peruskorjausikänsä. Pääterveysaseman rakennus (F- osa) sijaitsee sairaalarakennuksen eli entisen Rauman aluesairaalan sekä hyvinvointialueen psykiatrian yksikön (M-osa, peruskorjattu 2016–2018) välissä muodostaen toisiinsa sidoksissa olevan kiinteistökokonaisuuden.

F-rakennukseen ei ole tehty kokonaisvaltaista peruskorjausta ja se on rakennus- ja LVIS-tekniikaltaan pääosin alkuperäisessä kunnossa. Kohteelle on tehty vuosien saatossa useita tilamuutostöitä sekä sisäilman laadun parantamiseen tähtääviä korjaustöitä kuten tiivistyskorjauksia ulkovaipparakenteisiin. Ikkunoita on myös uusittu.

F - rakennuksessa on neljä kerrosta, joista osa on kellarikerroksissa, maanpinnan alapuolisia tiloja. Rakennuksessa sijaitsee mm. terveyspalveluiden vastaanottotiloja, kuntoutuksen ja suun terveydenhuollon tiloja ja hallinnollisia tiloja. F- ja M-rakennusten yhteispinta-ala on n. 10 075 m².

Kaikkien edellä mainittujen tilojen lisäksi palveluverkkosuunnitelmassa on mainittu mahdollisesti muista sijainneista Rauman sote-keskukseen siirtyviä yksiköitä nykyisistä yhteensä n. 5750 m² toimitiloistaan (mm. perhekeskus, Pyynpään hammashoitola, päihdekliniikka, Merituuli-toimintakeskus)

P-rakennuksessa on viisi kerrosta, joista kellaritilat ovat osittain myös maanpinnan yläpuolisia tiloja. Ullakkotiloissa ei ole varsinaisia käyttötiloja. Rakennuksen toinen ja kolmas kerros ovat asuntoloita. Ensimmäisessä kerroksessa ja osassa

kellaritiloissa on toimistotiloja sekä henkilökunnan kuntosali. Rakennuksessa toimii tällä hetkellä asuntola (2.- ja 3. krs). Rakennuksen 1.- ja kellarikerroksen tilat toimivat väistötiloina vammaisten aamu- ja iltapäivätoiminnalle (Kamu-tupa). Rakennus on rakennettu vuonna 1954 ja rakennuksen kuntoluokka on 65 %. Rakennuksen 1. ja kellari kerroksen osaa tiloja on uudistettu 2000-luvulla ja näiden tilojen kuntoluokka on 76 %. Tilahallintaohjelman mukaan rakennuksen bruttoala on noin 3 400 m².

T-rakennuksessa on kolme kerrosta, joihin sisältyy myös kellarikerros. Rakennuksen ensimmäinen ja toinen kerros ovat toimistotiloja. Kellarissa on teknisiä ja arkiston tiloja. Rakennuksessa toimii tällä hetkellä väistötiloissa perhekeskuksen ja vammaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa (Kamu-tupa). Rakennus on rakennettu 1950-luvulla ja rakennuksen kuntoluokka on 64 %. Tilahallintaohjelman mukaan rakennuksen bruttoala on noin 700 m².

4.1. Rauman sairaalan rakenteiden ja talotekniikan korjaustarveselvitys

Tarveselvitykseen liittyen on keväällä 2024 tilattu Ramboll Finland Oy:ltä rakennusosien A, B, C, D, E JA L yleisluontoinen rakennetekninen ja LVIS-korjaustarveselvitys. Ramboll Finland Oy:n 30.4.2024 laatiman raportin perusteella sairaalan peruskorjauksessa on huomioitava seuraavat korjaustarpeet.

Peruskorjauksessa tulee varautua maanvastaisten rakennusosien kattaviin korjauksiin. Maanvastaisten seinien, alapohjien ja tunneleiden vedeneristeiden tekniset käyttöiät ovat ylittyneet.

Massiivirakenteiden osalta tulee huomioida peruskorjauksessa seinän puutteellisten tuuletusvälien ja sadevesien ohjausten sekä tiiveyspuutteiden korjaustarpeet.

Rapattujen pintojen osalta tekninen käyttöikä on ylittynyt ja julkisivussa on nähtävissä lohkeamia sekä rapaamaa. Lähtötietojen perusteella rappauksissa on asbestipitoinen pinnoite. Peruskorjauksessa on varauduttava rapattujen julkisivujen osalta paikkaus- ja pinnoituskorjauksiin.

Ikkunoiden karmeissa on kosteusjälkiä sekä tiiveyspuutteita ja ikkunoiden heloitusten toiminnallisuudessa on puutteita. Peruskorjauksen yhteydessä tulee varautua alkuperäisten ikkunoiden uusimiseen tai kattavaan huoltokorjaukseen.

Parvekkeiden ja pääoven ajoluiskan betonirakenteet ovat huonokuntoisia. Peruskorjauksessa on varauduttava parvekkeiden ja pääoven ajoluiskan betonirakenteiden kokonaisvaltaiseen uusimiseen.

Peruskorjauksessa tulee varautua välipohjarakenteiden tyhjentämiseen tarvittavin osin. Osa vesikatteista on huonossa kunnossa, katteiden kaadot ovat puutteelliset, kermeissä on näkyvissä halkeilua ja kermikatteiden tekninen käyttöikä on ylittynyt. Peruskorjauksessa tulee varautua teknisen käyttöiän ylittäneiden kermikatteiden uusimiseen ja muilta osin tulee varautua kermikatteiden huoltotyyppisiin korjaustoimenpiteisiin.

Talotekniikka on pääosin alkuperäistä ja komponentit ovat ylittäneet teknisen käyttöikänsä. Tilamuutoshankkeiden yhteydessä talotekniikkaa on uusittu. Peruskorjauksessa tulee varautua talotekniikan kokonaisvaltaiseen uusintaan. Hankesuunnitteluvaiheessa tulee kartoittaa tarkemmin hyödynnettävien tekniikkaosien laajuus. Rakennuksiin tulee tehdä ennen korjaustöitä myös haitta-ainetutkimus. Korjaustöissä asbestipitoiset materiaalit tulee purkaa asbestipurkuna.

Lisäkorjaustarpeiden määrittämiseksi on meneillään tarkempia yksilöityjä korjaustarveselvityksiä julkisivuista, välipohjista sekä vesi- ja viemärijärjestelmistä. Loppuraportit valmistuvat marraskuussa 2024.

P-rakennukseen on tilattu kattava kosteus- ja sisäilmatekninen kuntotutkimus rakennuksen kuntoisuuden ja korjaustarpeiden selvittämiseksi. Tutkimus valmistuu vuoden 2024 loppuun mennessä.

5. Yksiköiden nykyisen toiminnan kuvaus ja toiminnan tarpeet tulevaisuudessa

Kevään 2024 aikana on kirjallisesti kerätty erilaisia lähtötietoja, alustavia laskelmia tilatarpeista erityisvaatimuksineen sekä tulevaisuuden suunnitelmia Steniuksenkatu 2 kampuksen nykyisistä ja sinne suunnitellusti siirtyvistä yksiköistä. Lisäksi käyttäjien kanssa on pidetty useita pienempiä yksikkökohtaisia palaverieja sekä osallistavia yhteisiä työpajoja toiminnan tarpeiden ymmärtämiseksi ja kehittämiseksi. Yksiköiden henkilöstömääriä ja toimintalukuja on myös käytetty selvityksen pohjana.

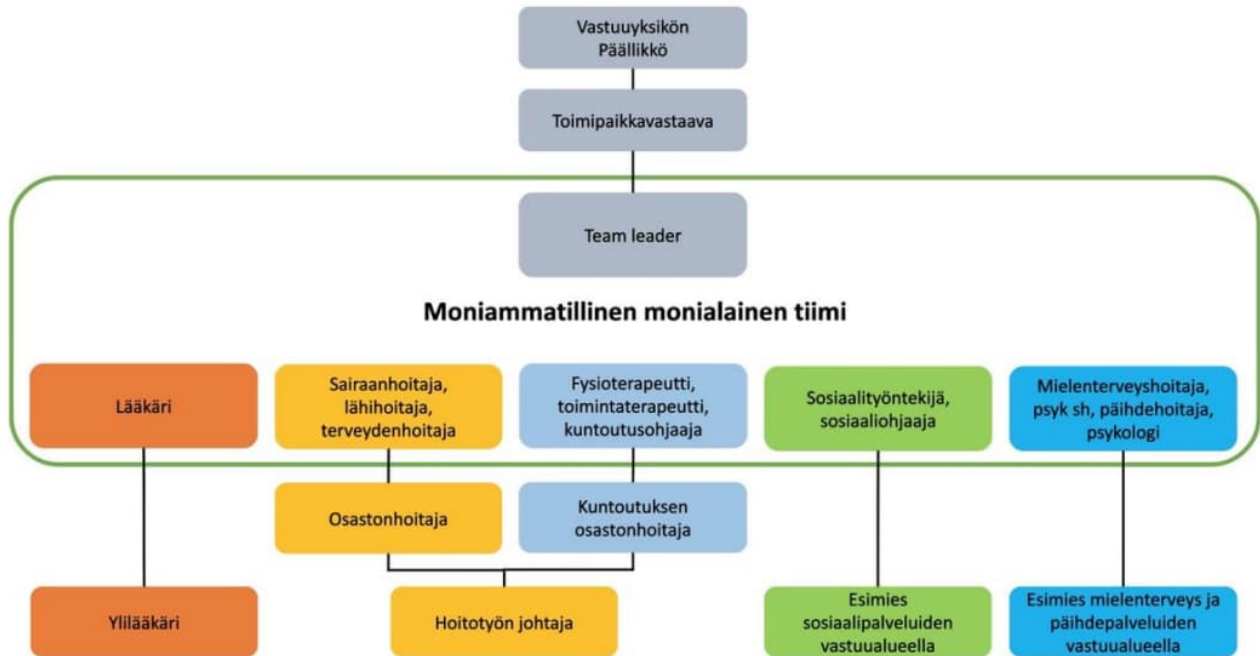
5.1. Terveyspalvelut / Aikuisten toimialue

Yleistä:

Vuonna 2023 tehdyn palveluverkkoselvityksen mukaisesti kaikki Rauman terveyspalvelut sijoittuisivat jatkossa Rauman Steniuksen hyvinvointikampukselle, eli nykyiset siellä sijaitsevat vastaanotot ja kiirevastaanotto sekä Lapin ja Kaunisjärven tiloissa olevat vastaanotot.

Lisäksi palveluverkkoselvityksessä mainitaan, että Eurajoen terveysaseman toimintaa selvitetään jatkoselta Rauman Steniuksen tämän tarveselvityksen yhteydessä. Tämän tarveselvityksen kirjoittamisen aikana ei ole vielä tehty päätöstä Eurajoen osalta. Eurajokeen kuuluva Luvian terveysasema on myös sulkeutumassa kokonaan. Luvian toiminnot siirtynevät Poriin.

Jatkossa palvelut tuotetaan monialaisissa moniammatillisissa tiimeissä, joiden kautta asiakas saa sekä kiireellisiä että kiireettömiä terveydenhuollon, aikuisten sosiaalityön ja mielenterveys- ja päihdeammattilaisten palveluita. Tiimeissä tuotetaan myös aikaisemmin erillisinä järjestetyt työkyvyn tukeen liittyvät palvelut, aikuisneuvolan terveydenhuollon palvelut.

Kuva 2. Tiimimalli

Perinteisestä lääkäri-/hoitaja-/kuntoutuksen-/ tai muun ammattilaisen vastaanotosta ollaan siirtymässä monialaiseen moniammatilliseen tiimimalliin (Kuva 2.), jossa jakaudutaan maksimissaan noin 10–12 hengen moniammatillisiin tiimeihin, joissa on mukana terveyspalveluiden ammattilaisten (mm. lääkärit, hoitajat, fysioterapeutit) lisäksi sosiaalityön, mielenterveys- ja päihdepuolen sekä esimerkiksi työllistymispalveluiden ammattilaisia. Tavoitteena on aito sote-keskus, jossa potilaan/asiakkaan asiat hoidetaan hoito- tai palveluvastaavan kautta tiimin tuella pääongelman määrittäessä hoito-/palveluvastaavan, johon potilas/asiakas on yhteydessä kaikissa sote-asioissaan.

Tilojen muuntojoustavuus koetaan tärkeäksi ja vastaanottotilat tulee suunnitella tiimimallia tukevaksi. Tiimitilojen ympärillä tarvitaan erillisiä kirjaamistiloja, vastaanotto- ja hoitohuoneita. Kuntoutuspalvelut tarvitsevat hoito- ja vastaanottotilojen lisäksi myös ryhmä- ja kuntosali-/liikuntatiloja. On myös

huomioitava riittävän suuret tilat apuvälineille, hoitotarvikejakelulle, varastoille ja sosiaalituloille.

Tarvitaan turvalliset odotustilat potilaille, myös infektiokausien aikana. Tarvittaessa osa vastaanottoalueesta tulisi voida kohortoida ”infektio/pandemia” - päädyksi, jossa erillinen sisäänkäynti. Laboratorio- ja kuvantamispalvelut, sekä muut tukipalvelut tarvitaan lähelle vastaanottopalveluita. Merkittävä osa kiirevastaanoton potilaista tarvitsee laboratoriopalveluita.

5.1.1. Pääterveysaseman vastaanotot

Nykytilanteessa pääterveysaseman kiireettömän vastaanoton henkilöstö on jaettu kahteen tiimiin. Tämän selvityksen kirjoittamisen aikana ei ole vielä päätöksiä vastaanottojen tulevaisuuden toiminnasta ja kaikista mahdollisista Steniuksenkadulle keskitettävistä vastaanotoista. Tavoitteena on kuitenkin siirtyminen monialaiseen, moniammatilliseen tiimimalliin. Vastaanotoista voidaan käyttää myös nimitystä päivystykselliset ja ei päivystykselliset palvelut.

5.1.2. Kiirevastaanotto

Rauman kiirevastaanotto toimii tällä hetkellä klo 8–20 välillä. Kiirevastaanotto jakautuu aulassa odottavien ja vuodepaikkaa tarvitsevien alueeseen.

Tällä hetkellä on käytössä tilat hoidontarpeen arviointiin (triage) sekä tutkimus/vastaanotto- ja toimenpidehuoneita. Samanlaisia tiloja tarvitaan myös jatkossa, tulevaisuuden tilatarvemäärä tulee vielä tarkentaa. Kiireettömän vastaanoton tiimimallin myötä nykyinen asiakkaiden ohjautuminen kiirevastaanoton puolelle tulee todennäköisesti vähenemään. Kiireellisen ja kiireettömän vastaanoton tilojen tulee tulevaisuudessa olla saumattomasti yhdessä, toistensa jatkeena.

5.1.3. Kaunisjärven, Lapin ja Eurajoen vastaanotot

Palveluverkkosuunnitelman mukaan Kaunisjärven ja Lapin sote-vastaanotot sekä Eurajoen suun terveydenhuollon vastaanotto siirtyvät Rauman sote-keskukseen. Ikäkeskuksen vastaanotot jäävät edelleen Kaunisjärvelle.

5.2. Hoito-osastot 1,2, ja 3

Hoito-osastokokonaisuuden tarkastelussa tulee huomioida, että hoito-osastojen paikkojen määrän arviointi sisältyy myös muutosohjelmaan. Sitä tarkastellaan omana tehtävänä, huomioiden koko hoito- ja hoivaketju ulottuen ikääntyneiden palveluiden kotihoitoon saakka. Tarkastelussa huomioidaan myös varautumisen tarpeet esim. pandemiatilanteissa. Erityisesti infektio- ja pandemiatilanteissa korostuvat riittävät ja joustavat tilat, niin erityistasolla, kuin perustason hoito-osastoilla.

Keskeinen painopiste on varmistaa, että tarvittava sairaalahoido, eli myös perustason hoito-osastojen sairaanhoito pystytään tuottamaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti 24/7.

Palveluverkkosuunnitelmaan on kirjattu mahdollisesti Raumalle siirtyviksi muutama ympäristökunnan hoito-osasto. Tämä suunnitelma on tehty nykyisen noin 60 sairaansijan mukaan. Suunnitelmaa päivitetään hankesuunnitteluvaiheessa tarpeen mukaan, mikäli paikkamäärään tulee muutoksia.

Ympäristökuntien hoito-osastojen toimintaedellytyksiä jatkossa määrittää myös olemassa olevien tilojen kunto. Tilojen tulisi olla pääsääntöisesti kunnossa ilman merkittäviä muutoksia ja investointeja ja vastata nykypäivän terveydenhuollon tarpeisiin. Tärkeää on turvata jatkossakin laadukas ja potilasturvallinen osastohoito kaikille potilaille. (Palveluverkkosuunnitelma, 2023 s. 54)

Hoito-osastoista yleistä

Kaikki osastot sijaitsevat tällä hetkellä Rauman vanhan aluesairaalan tiloissa C-siivessä, joka on rakennettu vuonna 1955. Hoito-osastot 1 ja 2 on saneerattu v.1997–1998 ja hoito-osasto 3 on saneerattu v. 2008–2009. Osastot ovat pitkänmallisia, mitään yhteistä tilaa tai päiväsalia ei ole. Nykyisten hoitostandardien mukaan tilat ovat hyvin epäkäytännölliset. Potilaat ovat usein hyvin iäkkäitä ja

potilaiden toimintakykyä pitäisi mahdollisuuksien mukaan pitää yllä, jotta kotiutuminen tapahtuisi mahdollisimman nopeasti ja sujuvasti.

Ainoastaan hoito-osastolla 3 on yhden ja kahden hengen potilashuoneita ja näissä WC- ja suihkutilat ovat huoneiden yhteydessä. Hoito-osastoilla 1 ja 2 epidemiat leviävät herkästi, koska huoneissa ei ole omia WC- ja suihkutiloja. Yleinen tilanahtaus osastoilla vaikeuttaa sairaalahygienian toteutumista ja epidemioiden hallintaa. Esimerkiksi kolmen hengen potilashuoneissa sänkyjen väliin jää ahtauden vuoksi usein alle 50 cm. Nykystandardin mukaan potilassänkyjen väli tulee olla 2 metriä. (Kuva 3.)

Kuva 3. Hoito-osasto 2:n kolmen hengen potilashuone

Nykyään potilaan hoitamisessa korostetaan kuntouttavaa työtä ja siitä johtuen myös apuvälineiden määrä on kasvanut. Nykyisissä ahtaissa huoneissa apuvälineiden kanssa liikkuminen ja potilaan liikkumisessa avustaminen ovat erittäin haasteellisia. Varastotilan tarve apuvälineille on suuri. Tällä hetkellä sopivia ja riittäviä varastointitiloja ei ole ja apuvälineitä joudutaan varastoimaan jo ennestään erittäin ahtaissa huoneissa ja käytävätiloissa. Tämä muodostaa myös ison turvallisuusrisikin potilaille ja henkilökunnalle. (Kuva 4.)

Kuva 4. Hoito-osasto 1:n ahdas käytävä

5.2.1. Hoito-osasto 1

Hoito-osasto 1 sijaitsee tällä hetkellä C-siiven 4. kerroksessa. Osastolla on 16 (mahtuu 20 potilasta) vuodepaikkaa. Osasto on keskittynyt palliatiiviseen hoitoon ja toimii akuuttikotikeskuksen tukiosastona. Toimintaan liittyy läheisesti myös omaisten huomiointi ja tukeminen. Omaisille, jotka ovat usein vuorokauden ympäri esimerkiksi saattohoitopotilaiden vieressä, tarvittaisiin myös omaistenhuone (pieni lepäämistila kahvinkeitto ym. mahdollisuudella). Osastolla hoidetaan paljon myös muistisairaita potilaita. Tämä aiheuttaa usein erilaisia konflikteja muistisairaiden potilaiden sijoittuessa isoon monen hengen huoneeseen. Muistisairaita hoidettaessa myös lukitusasioihin pitäisi kiinnittää huomiota, erityisesti yöaikaan.

Hoito-osastolla 1 on ainoastaan yksi yhden hengen potilashuone, jossa on oma WC-tila. Osaston käytävällä sijaitsevat WC- ja suihkutilat ovat usean potilaan käytössä. WC-tiloja ei ole suunniteltu esteettömyysvaatimusten mukaisiksi. Tiloihin ei mahdu apuvälineen kanssa, eikä niissä ole riittävästi tilaa avustavalle hoitajalle. Esteettömässä WC-tilassa tulee olla 80 cm vapaata tilaa WC-istuimen molemmilla puolilla. (Kuva 5.) Käytännössä eristyspotilaiden hoito ei ole mahdollista monen hengen potilashuoneissa.

Osaston varastotilat sijaitsevat osittain myös vanhalla käytöstä poistetulla leikkausosastolla kerrosta alempana. Osastolla ei ole työskentelytilaa osastohoitajalle, fysioterapeutille eikä lääkärille, vaan työpisteet ovat osaston ulkopuolella eri kerroksessa.

Kuva 5. Hoito-osaston WC

5.2.2. Hoito-osasto 2

Hoito-osasto 2 sijaitsee tällä hetkellä C-siiven 3. kerroksessa. Osastolla on 20 (mahtuu 23 potilasta) vuodepaikkaa. Osasto on keskittynyt potilaiden kuntoutukseen ja kuntouttamiseen. Potilaita tulee mm. ortopedisten leikkausten jälkeiseen ja neurologiseen kuntoutukseen. Osastolla on otettu yksi potilashuone käyttöön päiväsaliiksi. Osastolla ei ole riittävästi tilaa potilaiden kuntoutukselle, tämän vuoksi osaston ulkopuolelta on otettu käyttöön entinen heräämö potilaiden erilliseksi kuntoutustilaksi. Osastolla on yksi viiden hengen potilashuone, jossa on wc-tila huoneen yhteydessä. WC- ja suihkutilat sijaitsevat osaston käytävällä ja ovat usean potilaan käytössä. Eristyspotilaiden hoito ei osastolla käytännössä ole mahdollista. Osaston varastotilat sijaitsevat osittain myös käytöstä poistetulla leikkausosastolla,

eri siivessä sairaalaa. Osastolla ei ole työskentelytilaa lääkärille, osastonhoitajalle tai fysioterapeuteille. Heidän työpisteensä sijaitsevat osaston ulkopuolella.

5.2.3. Hoito-osasto 3

Hoito-osasto 3 sijaitsee C-siiven 2. kerroksessa. Osastolla on tällä hetkellä 21 (mahtuu 28) potilaspaikkaa. Osastolla hoidetaan akuutteja sairauksia, infektiota ja perustasolla hoidettavia sydänsairauksia sairastavia sekä muita perustasolla hoidettavia potilaita. Osaston joka potilashuoneessa on WC- ja suihkutilat. Osastolla on kaksi sulkuutilalla varustettua potilashuonetta, sekä useita yhden hengen huoneita. Eristyshuoneina on käytetty myös yhden ja kahden hengen (ilman sulkuutilaa) huoneita Covid-/influenssa- ja norovirus epidemioiden aikana Alipaineistettuja eristyshuoneita osastolla ei ole. Eristyshuoneiden tarve tulee todennäköisesti tulevaisuudessa kasvamaan. Osaston varastotilat sijaitsevat D-siivessä käytöstä poistetulla, tyhjillään olevalla, vanhalla vuodeosastolla. Osastolla on lääkäreille oma työskentelyhuone.

Hoito-osastojen tilasuunnittelussa huomioitavaa

Aikaisempien saneerausten yhteydessä osastoille 1 ja 3 on asennettu automaattinen palonsammutusjärjestelmä. Tällä hetkellä järjestelmän asennustyöt ovat meneillään osastolla 2, josta se on puuttunut. Työturvallisuuden ja hätäavun saamisen takia osastojen tulee olla lähellä toisiaan. Vartija on tällä hetkellä käytettävissä klo 24 asti.

Joustavan hoidon ja potilassiirtojen näkökulmasta osastojen tulee olla lähellä kiirevastaanottoa, kuvantamista, laboratoriota, ravintokeskusta, vainajan kylmätiloja, hoitohenkilökunnan sosiaalityötiloja. Erityistyöntekijöille ja toimenpiteille tarvitaan asianmukaiset työtilat osastoille. Nykyiset pitkänmalliset osastot eivät mahdollista parhaalla mahdollisella tavalla potilaiden hoitoa ja kuntoutusta. Osassa potilashuoneista on tällä hetkellä niin kapeat ovet, ettei potilassänky mahdu oviaukosta ilman sängyn laitojen irrottamista.

Osastojen suunnittelussa on otettava huomioon nykyteknologian hyödyntäminen kuten älylattiat, konenäkö ja valvontakamerat, sekä varauduttava tulevaisuuden teknologioiden tulemiseen esimerkiksi ICT- ja sähkökaapeloinneilla. Lääkehuoneiden suunnittelussa otettava huomioon hygieenisuus, turvallisuus, käytännöllisyys ja mm valmius älylääkekaapeille. Nykyiset lääkehuoneet eivät täytä edellä mainittuja vaatimuksia. (Kuva 6.)

Kuva 6. Hoito-osasto 3:n lääkehuone

5.3. Erityistason poliklinikat

Eritystason poliklinikoiden toiminta ja tilatarpeet tarkentuvat myöhemmin, hankesuunnitteluvaiheen aikana. Tähän tarveselvitykseen on koottu kuvaukset nykyisestä toiminnasta. Potilaat tulevat poliklinikoille lähetteen perusteella.

Polikliinisten toimintojen sijoittamiseksi samoihin tiloihin tarvitaan paljon organisointia. Tilatarpeiden järjestelytyö on erittäin haastavaa, vaikka osa vastaanotoista on vain muutamia kertoja kuukaudessa tai viikossa. Tavoitteena on tilojen käyttöasteen tehostaminen, (esim. vastaanottojen aamu- ja iltavuorot) työn

sujuvuus ja tehokkuus huomioiden. Määrättyjen toimintojen huonevarustelu on kuitenkin sellainen, ettei yhteiskäyttö aina ole käytännössä mahdollista. Poliklinikoilla on myös yhteiskäyttöisiä laitteita, kuten ultraäänilaitteet, mikä huomioidaan tilojen jakamisessa.

Vastaanottotilojen lisäksi tarvitaan sosiaalityötiloja, kokoustiloja, sihteerien työtiloja, osastonhoitajan työtilaa, konsulttien tilaa, varastotilaa ja etävastaanottojen työtiloja yhteiskäyttöisyyden mahdollisuus huomioiden.

Reumasairauksien poliklinikka

Hyvinvointialueen reumasairauksien poliklinikan päätoimipiste on Raumalla, jossa hoidetaan keskitetysti koko hyvinvointialueen reumapotilaat. Tilatarpeena on riittävän isot vastaanottotilat lääkäreille ja hoitajille sekä fysioterapeutille. Lisäksi tarvitaan tila sihteerille.

Sisätautien poliklinikka (sisätauti 2)

Gastroenterologian (mahasuolikanava) poliklinikka. Erikoislääkärin vastaanotto 2 päivänä viikossa sekä 2 päivänä viikossa erikoistuvan lääkärin vastaanotto. Hoitajan vastaanotto (IBD hoitaja) 1–2 päivänä viikossa. Hoitajat toimivat lisäksi lääkärin työparina vastaanotoilla.

Infuusiopoliklinikalla tehtävät toimenpiteet ovat mm. erilaiset lääke- ja veritiputukset, sekä venesektiot.

Endokrinologian poliklinikka; Erikoislääkärin vastaanotto 1 x viikko ja hoitajan vastaanotto 1 x viikko.

Munuaispoliklinikka; Erikoislääkärin vastaanotto, ½ tai 2 x ½ pv viikossa ja hoitajan vastaanotto (1 sh) reumalta.

Aikuisten diabetespoliklinikka; (Ykköstyypin diabeetikot ja komplisoituneet kakköstyypin diabeetikot). Erikoislääkärin vastaanotto 1 x viikossa ja kaksi diabeteshoitajaa, jotka hoitavat myös endokrinologian.

Silmänpohjakuvaukset on aloitettu poliklinikalla 1.8.2023. Kuvattavien lisääntyneen määrän takia tarvittaisiin jo nyt toinen kuvaustila.

Tähystyksikkö (endoskopia); Mahalaukun- ja suolentähystykset viitenä päivänä viikossa. Maaliskuusta 2024 alkaen tähystyksiä on tehty kahdessa salissa. Helmikuusta 2022 alkaen on tehty myös seulontatutkimuksia neljänä päivänä viikossa.

Tähystyksyksikössä tarvitaan kaksi täysin varusteltua tähystyssalia (yhteiskäyttö urologian kanssa mahdollista), hoitajatyötilaa kahdelle hoitajalle ja lisäksi seulontahoitajien työtila. Tähystykset (endoskopia, kystoskopia, KNK-tähystykset) tarvitsevat oman pienen välinehuoltopisteen lähellä tähystyssaleja (skoopeissa erittäin herkkä optiikka, joka vaurioituu helposti kuljetuksessa). Tämä välinehuoltopiste jää Raumalle keskittämissuunnitelmista huolimatta.

Poliklinikalla tarvitaan vastaanottotilat lääkäreille ja hoitajille. Osastosihteeri tarvitsee oman työtilan. Lisäksi tarvitaan myös infuusiohuone ja lääkehuone

Ihotautien poliklinikka

Erikoislääkärin vastaanotto 4 x viikko. Hoitajan vastaanotto joka arkipäivä. Valohoidot ja allergiatestit 3 x viikko.

Poliklinikalla tarvitaan vastaanottotilat kahdelle lääkärille ja hoitajalle, toimenpidehuone sekä valohoituhuone, jota ei voi käyttää muuhun toimintaan kiinteän ison hoitolaitteiston takia.

Kirurgian poliklinikka

Urologin vastaanotto kolmena päivänä viikossa. Toimenpiteinä virtsarakontähystykset, eturauhasen koepalat ja ultraäänitutkimus, punktiokystostoman laitto, virtsarakon botoxinjektiot, kultajyvien / kultanauhojen laitto ennen eturauhassyövän sädehoitoa.

Uroterapeutin vastaanotolla toimenpiteinä ovat mm. toistokatetrointiopetukset, punktiokystostomakatetrin vaihto, magneettiurostenttien poisto, virtsarakkohuuhtelut ja lääkeannostelut, erektiolääkkeiden opastus, seksuaalineuvonta, virtsasuihkumittaukset.

Poliklinikalla tarvitaan kaksi urologiaan varusteltua lääkärin vastaanottohuonetta, joissa toisessa tehdään kystoskopioid (tähtystysvarustus, voisi mahdollisesti olla yhteiskäyttöinen gastron tähtystysten kanssa) ja toinen muun vastaanoton käyttöön (mm. uä, koepalat ja muut toimenpiteet). Lisäksi tarvitaan uroterapian vastaanottohuone ja tutkimus-WC uroflow-tutkimuksia varten.

Verisuonikirurgisia toimenpiteitä esim. suonikohjujen laserhoitoja on tehty huhtikuusta 2023 alkaen leikkaussalissa 1 (B3). Laskennallinen tilatarve (katetaan Rauman seudun potilaat) on kaksi päivää/kk. Jos kerätään potilaita hieman laajemmalla ja saadaan yksi kirurgi lisää niin tarve voisi olla 3 krt/kk. Ainakaan toistaiseksi varsinaista poliklinikkatoimintaa ei ole tarkoitus siirtää Raumalle. Toimenpidepäivänä tarvitaan kaksi hoitajaa. Verisuonikirurgiseen toimintaan tarvitaan tulevaisuudessa yksi hyvin varusteltu toimenpidehuone, jota voisi yhteisesti käyttää muun sopivan toiminnan kanssa.

Ortopedian erikoislääkärin vastaanotto on noin kerran kuukaudessa. **Fysioterapeutin** vastaanotto on lääkärin vastaanoton yhteydessä. Tekonivelseurantapäivinä tarvitaan tilavat lääkäreiden ja fysioterapeuttien vastaanottotilat.

Korva-, nenä- ja kurkkutautien poliklinikka

KNK lääkärin vastaanotto toimii tällä hetkellä joka toinen viikko. Vastaanottotilan käyttö muuhun tarkoitukseen on haasteellista kiinteän ja tilaa vievän KNK-tarpeiston vuoksi.

Audionomi tekee kuulontutkimuksia joka arkipäivä ja tarvitsee oman työtilan. Lisäksi tarvitaan työtila osastosihteerille.

Keuhkolääkärin vastaanotto

Yhtenä päivänä viikossa tarvitaan vastaanottohuone TYKS:n keuhkolääkärille. Vuoroviikoin vastaanottoa pitävät keuhkosyöpälääkäri ja muu keuhkolääkäri.

Naisten- ja lastentaudit

Lasten diabetespoliklinikalla ei ole säännönmukaisia vastaanottopäiviä, mutta keskimäärin vastaanottoja on noin 2–4 päivänä / kk. Tarvittaessa olisi mahdollista järjestää myös tilat naistentautien vastaanottoa varten.

Onkologia

Poliklinikalle on tullut pyyntö saada hoitajalle työtiloja Raumalta, jotta hoitaja voisi pitää etävastaanottoa. Poliklinikalta on luvattu jatkossa järjestää tilat.

Sosiaalityö

Sosiaalityöntekijä on paikalla kaksi kertaa kuukaudessa, (tämä huomioitu kohdassa terveysosiaalityö).

5.4. Naisten terveystarkastukset

Terveyspalvelujen naisten terveystarkastukset tehdään tällä hetkellä yhdessä tutkimushuoneessa, C-rakennuksen 5. kerroksessa muunlaisen toiminnan kanssa

samalla käytävällä. Tarkastuksia tehdään joka arkipäivä, yhtenä päivänä myös iltaisin. Potilaita käy päivittäin noin 10–15. Tavoitteena on, että tulevaisuudessa vastaanotto olisi samassa paikassa kuin muukin kiireetön, ei päivystyksellinen vastaanotto.

5.5. Suun terveydenhuolto

Rauman Keskushammashoitola ja Nanula

Nanun hammashoitolan vastaanotto siirtyi Steniuksenkadulle 1.1.2023, lähelle keskushammashoitolaa. Nimeksi tuli Nanula (7 vastaanottohuonetta). Yhteensä Steniuksenkadulla on nykyisellään 23 vastaanottohuonetta. Keskushammashoitolassa toimivat Kerralla kuntoon vastaanotto = Halssin vastaanotto, oikomisvastaanotot, kirurgian vastaanotot ja virka-ajan kiirevastaanotto. Lisäksi siellä on tällä hetkellä keskitetty ajanvaraus, OPTG-kuvantaminen, tekninen tila, suunnitteluhuone välinehuoltotila, varastot ja esihenkilöiden toimistot. Lisäksi pukutilat naisille ja miehille sekä kaksi taukotilaa.

Steniuksenkadun hammashoitolaan rakennetaan yhteen hoituhuoneeseen ilokaasusedaation vastaanottotilat vuonna 2024.

Suun terveydenhuollon Eteläiseen palveluryhmään kuuluvat Steniuksenkadun Keskushammashoitola ja Nanula, Pyympään hammashoitola, Lapin hammashoitola, Eurajoen hammashoitola, Euran hammashoitola ja Säskylän hammashoitola.

Palveluverkkosuunnitelman mukaisesti Rauman sote-keskukseen tulevat siirtymään Pyympään, Lapin ja Eurajoen hammashoitolat. Tilatarpeena on riittävä määrä vastaanottohuoneita, varustettuna sekä suuhygienistin, että hammaslääkärihoitajaparin työskentelyyn. Jokaisessa hoituhuoneessa on intraoraalikuvauslaite (RTG). Yksi vastaanottohuone varustellaan lisäksi ilokaasusedaatiolaitteistolla, huomioiden poistokaasut ja muut toiminnan vaatimat erityisvaatimukset.

Työtiloja tarvitaan keskitetylle ajanvaraukselle, esihenkilöille (ylihammaslääkäri, osastohammaslääkäri, osastonhoitaja), hammaslääkärien suunnittelutyölle, sihteerille. Lisäksi tilatarvetta on postitukselle, RTG-kuvien kuvanlukijoille, steriili- ja muille varastoille sekä tekninen työtila. Toivottavaa olisi, että erikoishammaslääkärien palvelut olisivat vierekkäin (oikoajat, kirurgit, oikomista tekevät suuhygienistit).

Pandemioiden (tai muiden isompien infektiokausien) varalta tilasuunnittelussa tulee huomioida, että osa hoitolasta voitaisiin tarvittaessa eristää ja sinne olisi silloin mm. oma sisäänkäynti ulkotilasta. Suunnittelussa on otettava huomioon se, että osa välinehuollosta tehdään edelleen hoitolassa. Suun terveydenhuolto käsittelee kemiallisesti vaaraa aiheuttavia aineita, joten ilmanvaihto ja lämpötilan säätömahdollisuus ovat erittäin tärkeitä. Sairaalakaasujen saannin ja poiston, sekä viemäroinnin erityisvaatimukset huomioitava tilasuunnittelussa. Huomioon on otettava myös kuvantamisen (OPTG-tila) laitteiston erityisvaatimukset rakenteille.

Tavoitteena on, että odotustilat olisivat keskitetysti. Tällä hetkellä on kolme odotustilaa ja se on koettu epäkäytännölliseksi. Hammashoidon asiakaskunta on laaja, käytännössä kaikenikäiset ja kuntoiset asiakkaat. Tilat tulee suunnitella esteettömiksi, jotta kaikkiin tiloihin, myös OPTG-huoneeseen, on mahdollista saapua myös apuvälineen kanssa. Osa vastaanottohuoneista suunnitellaan sellaiseksi, että potilas voidaan tarvittaessa hoitaa potilassängyssä. Lisäksi tarvitaan potilaiden nostolaitetta. Yksikön sijoittelussa otettava huomioon se, että erityistilanteissa tarvitaan nopeasti ns. hätäapua (esim. poikkeavat tilanteet sedaatioissa). Jokaiseen tilaan tarvitaan myös hälytysjärjestelmä uhkaavia potilastilanteita varten.

5.6. Terapiapalvelut, perustason hoito-osastot

Terapiapalvelut pth, (eritys- ja sairaalapalveluiden kuntoutuksen perustason hoito-osastojen terapeutit) tuottaa terapiapalvelut perustason hoito-osastoille. Tavoitteena on, että Raumalla toimisi jatkossa toinen Satakunnan hyvinvointialueen ns.

”lonkkaliukumäki” -osastoista (lonkkamurtumapotilaan palveluketju). Lisäksi kuntoutusosastolla kuntoutetaan tällä hetkellä ko. alueen AVH-potilaat, jotka eivät sijoitu vaativan kuntoutuksen yksikköön.

Terapeutit tarvitsevat erillisen kuntoutustilan osastojen yhteyteen. Kaikkea kuntoutusta ei pystytä toteuttamaan potilashuoneissa, vaan vaikuttavan terapian toteuttamiseen tarvitaan myös erillistä kuntoutustilaa. Isoin tarve erillisellä tilalla on kuntoutusosastona toimivalla hoito-osasto 2:lla. Nykyään kuntoutusosastolla käytössä osaston ulkopuoliset kuntoutustilat, joihin on sijoitettu kuntosalilaitteita ja leveä hoitopöytä sekä tasapainon harjoittamiseen tarvittavia laitteita ja vapaata tilaa. Muilla osastoilla on pienemmät, erilliset kuntoutustilat. Kuntoutusosaston laitteita hyödynnetään myös muiden osastojen potilaille. Myös avopalveluiden kuntoutustilojen yhteiskäyttö tulee kyseeseen, jos tilat ovat optimaalisesti sijoitetut.

Nykyiset osastoilla olevat käytäväkeskeiset tilat eivät ole potilaslähtöisiä, eivätkä tue potilaiden kuntoutumista optimaalisella tavalla. Tämä voi näkyä myös potilaiden hoitopäivien määrässä. Optimaaliset kuntoutustilat tukisivat potilaan mahdollisimman nopeaa kotiutusta. Keskeinen päiväsalii puuttuu. Nyt potilaat pääosin syövät ja viettävät aikaa huoneissa. Ns. arkiaktiivisuus jää erittäin vähäiseksi. Lisäksi huoneissa on erittäin vähän tilaa tarvittaville apuvälineille, usein niitä säilytetään esimerkiksi käytävillä. (Kuva 7.) Tämä on potilas- ja työturvallisuutta vaarantava asia. Kuntoutusvälineiden sijoittaminen osastolle toiminnallisesti järkeviin paikkoihin, olisi kuntoutujien mahdollista käyttää niitä itsenäisesti myös iltaisin ja viikonloppuisin. Erillisen kuntoutustilan tarve olisi pienempi, mikäli osaston tiloissa olisi mahdollista toteuttaa kuntoutusta nykyistä paremmin.

Kuva 7. Hoito-osaston käytävä

5.7. Terapiapalvelut, polikliininen kuntoutus ja apuvälineet

5.7.1. Kuntoutus- ja terapiapalvelut

Kuntoutuspalvelut tuottavat avopalveluita kaiken ikäisille kuntalaisille sekä yksilö- että ryhmämuotoisesti.

Työ on vastaanottotyötä ja pääpaino on yksilökäynneillä, joten terapeutit tarvitsevat riittävästi vastaanottohuoneita (toiminta sekä moniammatillisessa tiimissä, että kuntoutuksen yksikössä), joissa on tilat asiakkaan tutkimiseen ja terapiaan sekä hoitopöytä ja kirjaamispiste. Nykyisellään terapeutit ovat hajautettuna 0. ja 5.

kerroksiin. Lisäksi käytössä on yksi vastaanottohuone lääkärien ja hoitajien vastaanoton yhteydessä suoravastaanotto-/tiimitoimintaa varten.

Monialaisen tiimin toimintaa suunnitellessa tulee huomioida myös fysioterapeuttien työtila tiimin yhteydessä. Tämä kokonaisuus ja tilatarve riippuu monialaisen tiimin mallista Raumalla.

Ryhmäkuntoutusta- ja lääkinnällistä kuntoutusta varten tarvitaan riittävän iso (tai kaksi erillistä) ryhmä- / kuntosalitila, joihin mahtuu vähintään noin 10 hengen ryhmä, kuntosali- ja muut terapiavälineet, tila tasapainon harjoittamista varten sekä leveät hoitopöydät. Riittävät yhteiset toimisto- ja kirjaamistilat tulee huomioida suunnittelussa. Yksikköön tarvitaan myös asiakasryhmille pukuhuoneet WC-tiloihin.

Ryhmätoiminnan yhtenäistämistä ja uudistamista tehdään parhaillaan. Ryhmien määrää todennäköisesti lisääntyy. Nykyisellään on oman toiminnan ryhmiä 8 x viikossa ja kaupungin järjestämiä ryhmiä 3 x viikossa, sekä muita ryhmä- / luentotilaisuuksia.

5.7.2. Apuvälinetoiminnot

Nykyisellään apuvälinetoiminnot ovat hajallaan tilanpuutteen vuoksi (keskusvarastossa, erillisessä huoltotilassa ja kolmessa eri paikassa kuntoutuksen tiloissa). Koska esim. apuvälineiden palautukselle tai haulle ei ole olemassa järkeviä, suunniteltuja tiloja, ovat ne nyt sisääntuloaulassa ja käytävillä aiheuttaen ajoittain tilan ahtautta sekä kompastumis- / kaatumisriskin. Lisäksi puhtaat ja liikkeet apuvälineet saattavat mennä sekaisin, koska ovat samassa ahtaassa aulassa. Poistettavia apuvälineitä kerätään myös käytävillä ja hätäuloskäyntien eteen. Kaksi kertaa viikossa tuleva ja lähtevä apuvälinekuorma toimitetaan Poriin maakunnallisen apuvälinekeskuksen keskusvarastoon, mikä aiheuttaa ylimääräistä työtä.

Apuvälinetoiminnalle tulee olla riittävät tilat sekä tavaroiden varastoimista varten, että myös suoraan asiakastyöhön eli lainaustoimintaan. Suunnittelussa tulisi huomioida tavaroiden sijoittelu, jotta logistiikka toimisi järkevästi. Apuvälineiden

palautus- ja hakupiste tulisi suunnitella siten, että sille olisi riittävästi tilaa eikä se tukkisi yleisiä tiloja. Apuvälinepalautusautomaatin mahdollisuus tulee ottaa huomioon jo suunnittelussa. Kulku tulisi olla helppo ja lyhyt myös parkkipaikalta (huom. liikuntarajoitteiset asiakkaat). Porista tuotava apuvälineiden kuljetus/haku toteutetaan kuorma-autolla, logistiikka tulee suunnitella mahdollisimman joustavaksi ja turvalliseksi. Tulevaisuudessa, mikäli lainaamotoiminta loppuu Eurajoella, tulee tilan tarve edelleen kasvamaan sekä apuvälineiden varastoinnin, mutta myös palautettavien ja kuljetettavien apuvälineiden osalta.

5.8. Psykiatria (erityistaso)

Rauman nuorisopsykiatrian poliklinikka

Yksikössä hoidetaan avohoidon yksilö- ja ryhmäkäynnein Rauman seudun 13–22-vuotiaita nuoria. Yksilötapaamisia varten olevien työtilojen tulee olla turvallisia tiloja poistumisovineen ja osa tiloista tulee olla sopivia verkosto- ja muiden isompien ryhmien kokoontumisia varten.

Psykiatrian poliklinikka

Psykiatrian poliklinikka toimii arkipäivisin klo 8–16 välisenä aikana (tiistaisin klo 8–18) sekä ryhmätoiminnasta riippuen klo 16 jälkeen. Psykiatrian poliklinikalla hoidetaan 23–69-vuotiaita henkilöitä, joilla on mielenterveyden ongelmia tai pitkittyneitä kriisejä elämässään. Hoitoon saavutaan lääkärin läheteellä tai perustason kanssa yhdessä pidettävien konsultaatiotiimien kautta. Psykiatrian poliklinikalla toimii vastaanottotyöryhmä ja hoitoryhmä. Työryhmät ovat moniammatillisia, niihin kuuluu lääkäreitä, psykologi, sairaanhoitajia, sosiaalityöntekijä ja toimintaterapeutti.

Hoito alkaa vastaanottotyöryhmässä, jossa tehdään hoidon tarpeen nopea arviointi, selvittely ja tutkimus. Vastaanottotyöryhmän tehtävänä on myös muiden

hoitotahojen konsultointi sekä neuvonnan ja ohjauksen antaminen muista psykiatrisista hoitovaihtoehdoista. Mikäli potilaalla on pidempikestoisen psykiatrisen erikoissairaanhoidon tarve, hoito jatkuu poliklinikan hoitotyöryhmässä.

Poliklinikalla pidetään myös erilaisia hoidollisia ryhmiä, kerrallaan noin 4–10 henkilölle, ryhmän teemasta riippuen. Tarvittaessa potilaat tapaavat sosiaalityöntekijän. Potilas ohjautuu tarvittaessa psykologin tutkimukseen tai toimintaterapeutille arviointijaksolle tai hoitokaksolle.

Psykiatrian päiväyksikkö

Päiväyksikkö voi olla vaihtoehto silloin, kun käynnit poliklinikalla eivät riitä, mutta hoitoa sairaalassa ei tarvita. Päiväyksikkö on tarkoitettu 18–69-vuotiaille henkilöille. He käyvät suunnitellusti yksikössä 1–5 päivänä viikossa, potilaat ovat yksikössä paikalla arkipäivisin noin klo 9-14:15. Kävijöiden määrä vaihtelee 5–15 välillä. Päivittäin on kaksi ryhmää, johon potilaat pyrkivät osallistumaan hoitopäivinä. He käyvät ruokailemassa sairaalan henkilöstöravintolassa. Potilaille on viikoittain sairaanhoitajien yksilökeskusteluja sekä säännöllisesti lääkäritapaamisia, myös muiden ammattiryhmien edustajia (sosiaalityöntekijä, psykologi, toimintaterapeutti) potilaat tapaavat tarvittaessa.

Päiväyksikön työntekijät ottavat vastaan myös poliklinikan potilaita, mikäli heidän hoitoaan tulee tiivistää. Päiväyksikössä tehdään myös työkyvynarviointijaksoja. Lisäksi päiväyksikössä annetaan tasavirtastimulaatiohoitoja sekä toteutetaan seuranta-ajan vaativia lääkehoitoja (Zypadhera-injektiot, Spravatonenäsumentehoidot). Mahdollisista tulevista muutoksista ei ole tämän tarvesuunnitelman kirjoitushetkellä päätöksiä.

Poliklinikka on osa muuta psykiatrista erikoissairaanhoidoa (kuuluu erityis- ja sairaalapalveluihin). Poliklinikalla käynnit ovat pääasiassa yksilökäyntejä, mutta lisäksi toteutetaan mm. hoitokokouksia tai verkostopalavereita. Poliklinikalla pidetään myös säännöllisesti ryhmäkäyntejä.

Tilatarpeina on potilaiden oleilutila, ryhmätiloja, potilaskeittiö, yksilövastaanottohuoneita, rauhoittumishuone huonosti voiville potilaille, henkilökunnan työtiloja, rauhalliset seurantatilat mm. esketamiinihoitoa saaville potilaille (myös mahdollisuus erottaa oma yksityisempi seurantatila), toimenpidehuone mm. tasavirtastimulaatiohoitoa ja injektioita varten. Injektion antamisen jälkeen potilaan vointia seurataan kolmen tunnin ajan.

Tasavirtastimulaatiohoitoa annetaan potilaille 15 kerran jaksoissa (5 päivänä viikossa 3 viikon ajan). Yksi hoitokerta kestää 30 minuuttia, jonka lisäksi aikaa kuluu laitteen valmisteluun ja asettamiseen. Päivän aikana voidaan hoitaa kuusikin potilasta. Laitteita on kaksi, joten kaksi potilasta voisi saada yhtä aikaa hoitoa.

Esketamiinihoitoa ollaan vasta aloittelemassa. Lääkkeen annon jälkeen potilas tarvitsee seurantaa, toisinaan jopa kolme tuntia. Tämän hoitomuodon arvioidaan jatkossa selvästi lisääntyvän. Tilan, jossa lääke annetaan ja potilasta seurataan lääkkeen annon jälkeen, tulisi olla rauhallinen. Lääkkeestä saattaa aiheutua muun muassa pahoinvointia, uneliaisuutta ja dissosiativisia oireita (esim. kuulo- tai näköharhoja).

Tiloja tarvitaan myös konsultoiville yhteistyökumppaneille: 2krt/vko vanhuspsykiatrian hoitaja, 1krt/kk vanhuspsykiatrian lääkäri, 2krt/vko nuorisopsykiatrian sosiaalityöntekijä., 2krt/kk nuorisopsykiatrian siltatyöryhmä, ajoittain lastenpsykiatrian psykologi, sekä FinFamin työntekijä 1krt/kk (virka-ajan jälkeen).

5.9. Mielenterveys- ja päihdepalvelut (perustaso)

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden vastuualueen vastaanottopalveluissa Raumalla toimii Rauman päihdekliniikka ja psykososiaalisen tuen yksikön Rauman tiimi.

Päihdekliniikka

Rauman päihdekliniikalla ("vanha puusairaala") hoidetaan eri riippuvuuksista kärsiviä asiakkaita ja heidän omaisiaan. Työ on poliklinikkatyötä ja toteutetaan avohoitona. Päihdekliniikalla toteutetaan mm. avokatkaisua, vieroitushoitoja, opioidikorvaushoitoa ja ajo-terveysseurantaa. Työmuodot ovat yksilöhoitoa (keskusteluterapia), pari- ja ryhmähoitoa (mm. vertaistuki- ja akupunktiryhmät) ja lääkehoitoa. Vastaanotolle saa tulla päihtyneenäkin. Asiakkaat ovat 18 vuotta täyttäneitä kuntalaisia. Päihdekliniikalla toimii kuusi psykiatrista sairaanhoitajaa ja jokaisella on noin 50–60 omaa asiakasta.

Nykyisiin tiloihin ollaan yksikössä tyytyväisiä, mutta kaikki tilat eivät ole käytössä, joten tilatehokkuus on heikkoa. Myös tyhjillään olevasta huonokuntoisesta ja esteellisestä ullakkotilasta maksetaan vuokraa. Tulevassa tilasuunnittelussa mielenterveys- ja päihdepalveluiden toiminta tulee huomioida kokonaisuutena. Päihdekliniikalle tulisi olla oma sisäänkäynti ja mahdollisuus vartijapalveluiden käyttämiseen.

Psykososiaalisen tuen yksikkö

Psykososiaalisen tuen yksikkö vastaa lyhytaikaisiin hoidon ja tuen tarpeisiin muun muassa elämän kriisitilanteissa tai muissa ongelmatilanteissa, ihmissuhdeongelmissa, mielenterveyttä tai päihteiden käyttöä koskevissa ongelmissa. Työ on pääosin avovastaanottona toteutuvaa yksilötyötä. Lisäksi parityönä toteutuvaa päivystysluontoista vastaanottoa ja ryhmämuotoisena toteutuvaa palvelua. Yksikössä on käytössä terapiat etulinjaan –palvelumalli, joka tukee sähköistä palveluun ohjautumista ja palvelutarpeen arviointia. Asiakkaat ovat 22 vuotta täyttäneitä kuntalaisia.

Tiloissa tulee huomioida turvallisuustekijät; huoneiden hätäpoistumistiet ja hälyttimet. Muita tilatarpeita ovat vastaanottohuoneet hoitajille, neuvottelu-

koulutusta. Merituuli on avoinna ma-to klo 8.00–16.00 ja pe klo 8.00–14.15. Mahdollisista muutoksista toimintaan ei ole tämän tarvesuunnitelman kirjoittamisvaiheessa päätöksiä.

Tilatarpeina on iso oleskelutila, jossa asiakkaat kykenevät olemaan tilassa diagnooseistaan huolimatta (esim. ahdistushäiriöt), pieni keittiöpiste oleskelutilaan sekä pienempiä ryhmätiloja, joita voidaan käyttää myös neuvottelutiloina (ryhmämuotoisia palveluja pitäisi olla mahdollisuus toteuttaa myös keittiötiloissa). Lisäksi tarvitaan sairaanhoitajien ja lääkärin yhteinen työtila (lukollinen lääkekaappi, lukollinen jääkaappi, potilassänky / pritsi, käsienpesu mahdollisuus, pako-ovi), työtilat kirjaamiseen, työtilat yksilövastaanottoja varten, varastotilaa mm. liikuntavälineiden ja kädentaidon välineiden säilytykseen sekä tilat ulkovaatteille. Yksikön omana toiveena on ollut asiakkaille oma sisäänkäynti, jotta toimintaan tullessa yksityisyyden suoja säilyy.

Työtoimintakeskus Pooki

Palveluverkkoselvityksessä suunnitelmana oli, että työtoimintakeskus Pookin toiminta siirtyy Steniuksenkatu 2, mutta tarvesuunnittelun edetessä on tilasuunnitelma muuttunut niin, että ensisijaisesti pyritään löytämään yksikölle toimitilat muualta, käytännöllisemmällä sijainnilla.

Työtoimintakeskus Pooki on tarkoitettu työikäisille mielenterveys- tai päihdeasiakkaille, jotka ovat työttömiä, työkyvyttömyyseläkkeellä, kuntoutustuella, keskeyttäneet opintonsa tai kuuluvat erityisryhmiin. Pooki on päihteetön matalan kynnyksen paikka. Työ- ja päivätoimintaan vaaditaan päätös sosiaalipalveluista. Sitä ennen tehdään alkuhaastattelu ja sen jälkeen laaditaan yhdessä asiakkaan kanssa asiakassuunnitelma. Kuntoutumisjaksot ovat määräaikaista 3 kuukaudesta 2 vuoteen. Niiden aikana on tarkoitus löytää paikka, mihin asiakas voi siirtyä jakson jälkeen. Osalle asiakkaista tehdään myös työ- ja toimintakyvynarviointeja. Toiminta on ammatillista, tavoitteellista, kuntouttavaa ja sosiaalista toimintaa.

Toiminnan viitekehystenä on toipumisorientaatio. Asiakkaalla on mahdollisuus myös yksilökeskusteluihin. Käytännössä toiminta sisältää ryhmätoimintaa,

työtoimintaa (alihankintatyöt), kädentaidon töitä ja palveluohjausta. Toiminnan monimuotoisuuden takia suunnitelmassa on saada paremmin tarkoitukseen sopivat toimitilat muualta kuin Steniuksenkadulta.

5.11. Akuutti kotikeskus (AKK), tulevaisuudessa Kotisairaala eteläinen

Akuuttikotikeskus 2, Rauma-tukikohta sijaitsee Rauman vanhan aluesairaalan tiloissa C-siivessä, joka on rakennettu vuonna 1955. 5. kerros, jossa Akuutti kotikeskus sijaitsee, on rakennettu myöhemmin 1980-luvun alussa, eikä sitä ole isommin peruskorjattu sen jälkeen. Tilat on alun perin rakennettu osastokäyttöön. Nykyinen lääkehuone sijaitsee vanhassa kylpyhuoneessa. Samoissa tiloissa on myös muuta sairaalan toimintaa, esimerkiksi fysioterapeuttien vastaanottohuoneita sekä naisten terveystarkastukset. Kerroksessa on varattu tällä hetkellä AKK toiminnalle toimistotilat, lääkärihuone, palliatiivinen pkl huone, infuusiohuone, varasto, pukuhuone ja kahvihuone.

Tämän tarveselvityksen kirjoittamishetkellä Satakunnan hyvinvointialueen Akuutti kotikeskus- vastuuyksikön organisaatiota ja esimiestyötä ollaan uudistamassa. Suunnitelmissa on, että vastuuyksikössä tulee olemaan neljä tukikohtaa, joista yksi Raumalla, Kokemäellä, Porissa ja Kankaanpäässä. Jokaisessa tukikohdassa on henkilökunta, toiminnat ja varusteet kotisairaaloiminnan toteuttamiseen. Tutkimukset ja sairaalatasoiset hoidot viedään potilaiden koteihin ja ympärivuorokautisiin hoivayksiköihin.

Tarve Kotisairaaloimintaan Raumalla on seuraava:

- Autopaikat 4 autoa (osa hybridi), Katospaikka sekä lämpöpistoke ja lataus
- Pukuhuone/Vaatteiden vaihto ja säilytys (voi olla erillään työpisteestäkin/yleiset) Jokaisella sisä- ja ulkokäyttöön suojavaatteet, myös ulkokengät.
- Työvaatteiden pesu, kuivausmahdollisuus ja Hygiao kaappi (voi olla erilläänkin työpisteestä tai yhteiskäyttöinen) Tarvitaan myös tilat pyykin kuivatukseen. Nykyään on oma pesukone ja kuivausrumpu.
- Toimistotilat, työpisteitä 6 Huom! Ulkovaatteiden ja reppujen säilytys lähellä, mikäli ei toimistossa.

- Palliatiivisen pkl huone, sh ja potilas (voi olla yhteiskäyttöinen, myös tarvittaessa esihenkilön käytössä)
- Infuusiohuone potilaille, neljälle potilaalle tuolit ja hoitajalle kirjaamispiste
- Lääkärin tutkimushuone (voi olla yhteiskäyttöinen)
- Kahvihuone, lääkehuone, varasto (voi olla yhteiskäyttöinen) Huomioitava varastotilat, yksikössä on paljon erilaisia teknisiä laitteita (kipupumput, imulaitteet, happirikastimet).

Osittain liikkuvan toiminnan takia akuutti kotikeskuksen tilojen tulisi olla maan tasalla, mahdollisimman lähellä autojen parkkipaikkaa. Kaikki tutkimus- ja hoitotarvikkeet kuljetetaan hoitajan kantamana potilaan luo.

Akuutti kotikeskuksen henkilökunta koostuu hoitajista, lääkäreistä, hoitotyön esihenkilöistä ja sihteeristä. Rauman kohdalla sihteeri ja hoitotyön esihenkilöt toimivat koko eteläisellä alueella, jonka vuoksi he eivät ole päivittäin Rauman pisteessä.

Tilojen tulee mahdollistaa sujuva tehtävälle lähtö; eli kaikki tarvittavat tutkimus- ja hoitovälineet, lääkkeet, läppärit, puhelimet jne. tulee olla helposti mukaan otettavissa tehtävän luonteen huomioiden niin, että myös ulkovaatteiden pukemiseen on riittävästi tilaa, repun ym. tavaroiden kanssa pystytään sujuvasti kulkemaan (itsestään aukeavat, riittävän leveät ovet). Infuusio- ja palliatiivisen poliklinikan tilat voivat olla hoito-osaston yhteydessä, mutta niiden on kuitenkin oltava mahdollisimman lähellä AKK tiloja.

Tällä hetkellä sairaalapalveluiden lääkärit vastaavat palliatiivisen kotisairaalan ja akuutti kotisairaalan potilaista. Tavoitteena on AKK omien lääkäreiden työpanoksen lisääminen, mutta osa työstä pystytään tekemään etänä. Esihenkilöt ovat koko eteläisen Satakunnan AKK:n esihenkilöitä; työaika jakautuu kahden AKK tukikohdan kesken (Rauma ja Kokemäki). Esihenkilöt tarvitsevat työtilan (voi olla yksi yhteinen/yhteiskäyttöinen tila).

5.12. Dialyysi

Rauman nykyiseen dialyysitoimintaan ei ole suunnitteilla muutoksia. Yksikkö sijaitsee B-rakennuksen 2. kerroksessa. Tilat ovat kohtuullisen toimivat ja tilavat nykyisellään. Eristystiloja on kuitenkin liian vähän, eli lisähuoneet olisivat tarpeen, ei

niinkään suuremmat huoneet. Mikäli potilasmäärä kasvaisi, ja ilmenisi tarve laajentaa toimintaa Raumalla, tulisi ensisijaisesti kyseeseen iltavuorojen avaaminen ja näin hoitoaikojen määrän lisääminen.

Dialyysiyksikön toimintavarmuus tulee huomioida B-rakennuksen peruskorjausvaiheessa. Koko B-rakennusosaa koskevat talotekniset korjaustyöt saattavat vaikuttaa dialyysiyksikön toimintaan, vaikka itse toimitiloihin ei suunniteltaisi muutoksia.

5.13. Ikääntyneiden palvelut

Ikääntyneiden palvelut on jo aikaisemmin keskitetty Kaunisjärven ikäkeskukseen, eikä niiden siirtämistä ole suunnitteilla.

5.14. Lastensuojelu

Lastensuojelun sosiaalityössä (avo-, sijais- ja jälkihuollossa) kohdataan asiakkaita ja viranomais- sekä läheisverkostoja toimipisteessä. Lisäksi henkilöstö liikkuu asiakkaiden luona kodeissa ja laitoksissa, yhteistyökumppanien luona jne. Työhön sisältyy paljon kuitenkin työpöytätyöskentelyä eli dokumentaatiota ja päätösten valmistelua. Työtä tehdään systeemisellä työotteella, johon kuuluvat mm. viikoittaiset systeemiset tiimit työpisteissä. Suunnitelmien mukaan lastensuojelun toimipiste tulee säilymään Raumalla. Eurajoelta siirtyy lastensuojelun työntekijöitä Rauman sote-keskukseen.

Tilatarpeina on rauhallisia työtiloja, isoja kokoustiloja (verkostokokoukset ja systeemiset tiimit), turvalliset vastaanottotilat hälytysjärjestelmillä, lapsille soveltuva kohtaamistila (lastensuojelutyön ensisijainen kohde). Fyysinen läheisyys perhekeskustoimijoiden, etenkin lapsiperhesosiaalityön henkilöstön kanssa on perusteltu. Lisäksi tarvitaan käsiarkistotila sekä työautoille paikat.

5.15. Perhekeskus

Perhekeskuksella tarkoitetaan palvelukokonaisuutta, joka sisältää lapsille, nuorille ja perheille suunnatut hyvinvointia, kasvua ja kehitystä edistävät toiminnot.

Perhekeskuksen palvelut toimivat ja niitä johdetaan yhtenä kokonaisuutena. Perhekeskustoimintaa kehitetään hyvinvointialueella ja tavoitteena on lasten, nuorten ja perheiden palvelujen alueellinen yhdenvertaisuus ja yhdenmukaiset toimintamallit.

Satakunnan hyvinvointialueella on neljä perhekeskusta. Perhekeskukset tekevät tiivistä yhteistyötä kuntien sivistystoimen sekä seurakuntien, järjestöjen yms. toimijoiden kanssa. Rauman ja Eurajoen alueen perhekeskus Etelätuulella tarjotaan lapsille, nuorille ja perheille ennaltaehkäiseviä, matalan kynnyksen palveluja ja työskentely on moniammatillista perhetyötä. Eurajoen lapsiperheiden palvelut siirtyivät perhekeskus Etelätuuleen 1.1.2024 alkaen. Tulevaisuudessa Etelätuulen perhekeskus tulee kokonaisuudessaan sijoittumaan Rauman sote-keskukseen.

Toiminta on pääasiassa vastaanottoa ajanvarauksella. Perhekeskuksen palveluihin kuuluvat neuvolapalvelut (äitiysneuvola, lastenneuvola sekä seksuaaliterveysneuvola), opiskeluhoito, lasten ja nuorten kuntoutuspalvelut, lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut, perheoikeudelliset palvelut, lapsiperheiden sosiaalipalvelut, kasvatus- ja perheneuvonta sekä Ankkuri-toiminta. Lapsia (0–17-vuotiaita) on perhekeskus Etelätuulen alueella yhteensä yli 8400.

Perhekeskus Etelätuulen toimipisteet (auki pääosin 8–16) Raumalla sijaitsevat tällä hetkellä hajallaan eri osoitteissa:

- Nortamonkatu 30, (samassa rakennuksessa on kohtaamispaikka):
 - Neuvolapalvelut (jalkautuvat myös esimerkiksi päiväkoteihin)
 - Kuntoutuspalvelut (jalkautuvat myös koteihin, varhaiskasvatukseen, kouluille)
 - Perheoikeudelliset palvelut
 - Opiskeluhoitoon psykologit (tapaavat asiakkaita myös täällä oppilaitosten lisäksi)
- Steniuksenkatu 2 (P-talo sekä päärakennuksessa lasten ja nuorten vastaanotto)
- Lapin terveysasema (äitiys- ja lastenneuvola)

- Kanavakatu 45 (opiskeluhuollon tila, tapaavat asiakkaita myös oppilaitoksissa)
- Kaupungintalo (osa lapsiperheiden sosiaalipalveluista, jalkaudutaan myös koteihin ja muihin toimipisteisiin)
- Ankkuritoiminta poliisiaseman tiloissa
- Oppilaitoksissa opiskeluhuollon toimijat
- Lääkärit ottavat asiakkaita vastaan Nortamonkadulla, Kanavakadulla, P-talolla ja Steniuksenkadun päärakennuksessa.

Perhekeskuksessa pyritään tarjoamaan perheille myös ilta-aikoja (klo 16–18 välillä), tulevaisuudessa mahdollisesti enemmän virka-ajan ulkopuolisia aikoja. Perhekeskus Etelätuulussa aloitti tammikuussa 2024 kasvatus- ja perheneuvonta, joka toi muutaman työntekijän lisää. Eurajoen osalta työntekijät jatkavat omissa työpisteissään Eurajoella ainakin toistaiseksi. Jatkossa Lapin terveysaseman äitiysneuvolapalvelut siirtyvät Rauman sote-keskukseen ja lastenneuvola siirtyy Lapissa koulun yhteyteen.

Varahenkilöstöjärjestelmää kehitetään (neuvolapalveluissa on kaksi varahenkilöä, jotka sijaistavat pitkissä poissaoloissa). Etätyötä on mahdollista tehdä, lähinnä etätyötä pystyvät tekemään lastenvalvojat, ajoittain puheterapeutit. Omat haasteensa suunnittelulle tuo väestönkehitys, syntyvyyden tiedetään olevan laskussa.

Työskentely perhekeskuksessa tapahtuu pääasiassa vastaanottotyönä perhekeskuksen tiloissa. Perhekeskuksesta myös jalkaudutaan lasten toimintaympäristöihin, kuten varhaiskasvatukseen, kouluun tai kotiin. Neuvolatoiminta on vastaanottotoimintaa, mutta esimerkiksi kuntoutuspalvelut jalkautuvat myös päiväkoteihin tai kouluun tarpeen vaatiessa. Lapsiperheiden sosiaalipalvelut työskentelevät pääasiassa lapsen kodissa (kotipalvelu ja perhetyö), mutta sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat tapaavat asiakkaita myös vastaanotolla.

Perhekeskukseen on oltava turvallista saapua lasten kanssa. Riittävä parkkialue on tarpeen ja siitä tulee olla helppoa ja nopeaa siirtyä perhekeskuksen tiloihin (vauvat

ovat usein autoistuimissaan, hankala kantaa pitkiä matkoja). Tilojen tulee olla lapsille turvalliset ja helpot huomioiden kiinnitettävät kalusteet joka puolelle, hoitopöydät, lelut, WC:t (joihin myös hoitopöydät) ja imetystila (myös hoitopöytä). Tilojen tulee olla helposti siivottavat hygieniasyistä ja infektioiden estämiseksi. Turvaportit ovat tarpeen aulatiloiissa. Riittävän iso ja riittävä määrä leikkitilaa on tarpeen kaikkialla perhekeskuksen tiloissa, sillä asiakaskunta koostuu lapsista.

Lastenneuvolan terveydenhoitajan huoneessa pitää olla riittävästi tilaa erilaisille tutkimuksille ja tehtäville (esim. LENE-tehtävissä lapsen pitää kävellä varpaillaan merkkiviivaa pitkin ja hypätä kuminauhan yli). Lastenneuvolan terveydenhoitajien huoneissa on oltava 3 m etäisyys näön tutkimiseen. Tilaa tulee olla hoitopöydälle ja pesualtaalle, pituusmitalle, vaa'alle sekä arkistokaapille. Lastenneuvolassa työpöydän sijoittaminen on oltava mahdollista niin, että on helppo kirjata ja samalla katsoa asiakkaita kohti.

Lastenneuvolan odotushuoneen tulee olla tilava, turvallinen ja rajattu. Lastenneuvolassa kuljetaan ilman kenkiä, joten eteinen tulee olla. Vaunuille tulee olla riittävä ja turvallinen tila (ilkevallan ja varkauksien ehkäiseminen). Kuulon tutkimiseen tarvitaan hiljainen tila. Myös tila ryhmäneuvolalle tärkeää.

Äitiysneuvolan huoneissa tulee olla tilaa aikuisten tutkimuspöydälle, vauvan hoitopöydälle, pituusmitalle ja vaa'alle. Samoin lääkärin huoneessa. Jokaisessa työhuoneessa on oltava pesuallas (käsien pesua varten tai vauvan vaipan vaihtoa varten). Lastenvalvojille ja sosiaalityöntekijöille riittää perustoimistohuone, heillä käy asiakkaina pääasiassa lasten vanhempia.

Perhekeskuksen palveluihin kuuluu myös avoin kohtaamispaikka lapsille, nuorille ja perheille. Tällä hetkellä Nortamonkadulla on kohtaamispaikkana Cafe-perhekeskus. Ryhmätoimintoihin ja kokouksiin tarvitaan isompi ryhmätila. Perhekeskuksessa tarjotaan erilaisia ryhmiä, myös iltaisin. Perheneuvotteluhuone asiakastapaamisia varten. Koulutuksia ja kokouksia varten on hyvä olla iso tila (yli 20 henkilölle).

Kuntoutuspalveluiden tilojen tulisi olla myös lähekkäin. Toimintaterapia tarvitsee oman ison erillisen tilan, jossa lapsen kehitystä voi arvioida ja kuntoutusta suorittaa.

Myös fysioterapeutilla on hyvä olla iso työtila lapsen arvioimiseen ja kehityksen tutkimiseen.

Tilaratkaisussa tulee huomioida perhekeskuksen eri toimintojen synergiaedut ja toisaalta joidenkin toimintojen asettamat rajoitteet. Perhekeskuksen koko toiminnan tulisi olla lähekkäin, mutta huomioon tulee ottaa esimerkiksi lastenvalvojen työtilat, jotka voisivat olla hieman erillään. Perhekeskus ja lastensuojelu olisi hyvä kuitenkin sijoittaa lähekkäin yhteistyön sujumuuden vuoksi.

5.16. Sosiaalityö ja sosiaaliohjaus

Palvelut on suunnattu aikuisväestölle tilanteissa, joissa asiakkaalla on sosiaalipalveluiden tarvetta johtuen esim. toimeentulon haasteista, työttömyydestä, päihde- tai mielenterveysongelmista tai muista arjen haasteista. Palveluihin kuuluvat sosiaalityö ja sosiaaliohjaus, joiden tavoitteena on neuvoa, tukea, ja muodostaa asiakkaan tilanteeseen sopiva palvelukokonaisuus. Tarvittaessa asiakkaan kanssa tehdään palvelutarpeen arviointi ja asiakassuunnitelma. Lisäksi asiakkaita opastetaan etuuksien hakemisessa.

Aikuissosiaalityössä tehdään työtä lähivastaanottoina ja kotikäyntityönä, sisältäen laajasti ohjausta ja neuvontaa, ilman ajanvarausta olevilla vastaanotoilla ja varatuilla tapaamisilla. Sosiaalihuollon ammattilaisten työtä on vastuullinen päätöksenteko, monialainen yhteistyö tapaamisten lisäksi. Toimintaan kuuluvat aikuisten sosiaalityö ja sosiaaliohjaus, sosiaalipalveluiden toimistotehtävät, asiakasvastaanotot ja päätöksenteko. Osa työstä tehdään etätöinä, mutta pääpaino työssä on lähivastaanotot. Osa asiakaskohtaamisista on verkostotapaamisia eli paikalla on isompi määrä ihmisiä.

5.17. Työkyvyn tuen palvelut

Työkyvyn tuen palvelut Raumalla jakaantuu kahteen osaan, työllistymistä edistävään monialaiseen yhteistoimintaan (jatkossa TYP) ja työkyvyn konsultaatiotiimin toimintaan, joka on tällä hetkellä kehitteillä ja pilotoitavana.

Työkyvyn konsultaatiotiimi on suunnitteilla Porin lisäksi Raumalle. Tiimin tarkoitus on tukea sote-keskusten henkilöstöä työkyvyn haasteiden huomioinnissa, selvittää asiakkaiden monimutkaisempia työkyvyn haasteiden kokonaisuuksia ja esittää jatkosuunnitelmia ja toimintaehdotuksia muille viranomaisille. Tiimi tuo työkyvyn tuen osaamista sote-keskukseen ja toimii verkostoyhteistyössä TE-toimiston, kunnan työllisyyspalveluiden ja Kelan kanssa. Tiimi tuo myös sosiaalipalveluissa havaitut työ- ja toimintakyvyn haasteet työkykyä arvioivien tietoon ja käyttöön. Tiimin työ sisältää konsultaatiota ja verkostotyötä sote-keskuksen muun henkilöstön, TE-toimiston ja työllisyyspalveluiden sekä muiden toimijoiden kanssa. Työtä tehdään sekä etämenetelmillä että tapaamisissa kasvotusten. Henkilöstö tapaa myös asiakkaita.

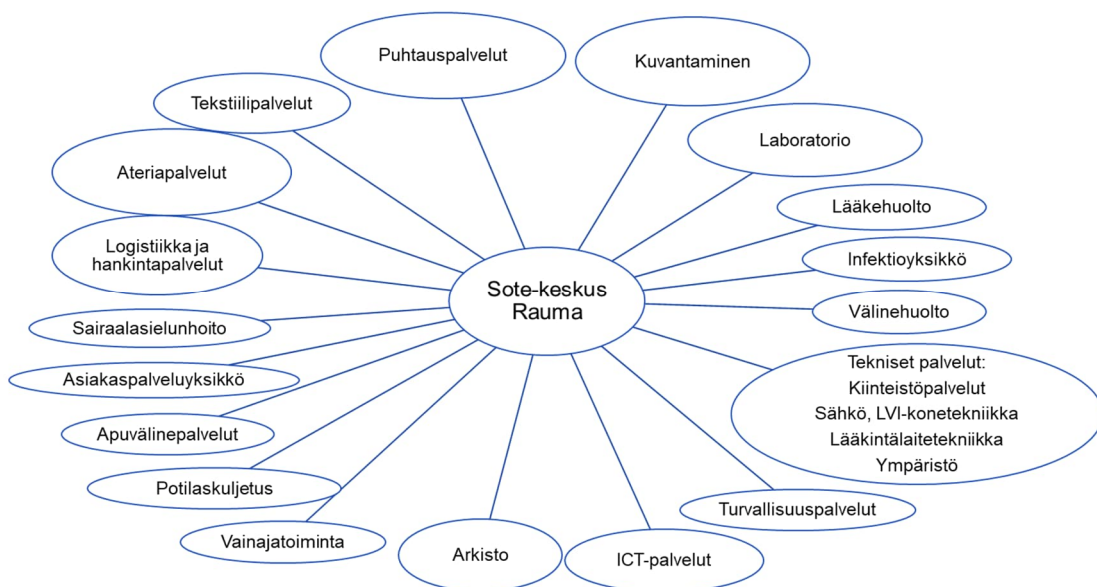
Työkyvyn kahden hengen konsultaatiotiimille tarvitaan tilat sote-keskuksesta. Tiimin työtilojen tulee olla mahdollisimman lähellä sote-keskuksen muuta toimintaa konsultaatioiden ja yhteistyön helpottamiseksi. Asiakaskuntana on työttömiä haastavassa tilanteessa olevia asiakkaita. Nämä asiakkaat saattavat ajoittain olla jopa aggressiivisia, koska usein palveluissa on kyse myös heidän toimeentulostaan. Turvapoistumistiet ja vartijapalveluiden saatavuus on otettava huomioon työtiloja suunniteltaessa.

TYP:in toiminnan sijoittuminen jatkossakin Rauman kaupungin työllisyyspalveluiden ja TE-toimiston kanssa samoihin tiloihin on tärkeää, koska moniammatillista verkostoyhteistyötä pystytään toteuttamaan parhaiten työskentelemällä samoissa tiloissa. Yhteistyön laatu ja tiiviys kärsisi välimatkasta.

6. Tukipalvelut

Sote-keskus Rauman ydintoimintaa tukevien palvelujen nykytilanne ja tulevaisuuden muutokset on otettu huomioon tarveselvitystä laadittaessa. Tukipalveluihin kuuluvat sairaanhoidolliset, kliiniset sekä muut tukipalvelut. (Kuva 8.)

Tarvittavat tukipalvelut määräytyvät Steniuksenkadulle sijoittuvien toimintayksiköiden tarpeiden mukaisesti. Suunnittelussa tulee kuvata potilas- ja materiaalivirrat yksiköiden ja palveluiden välillä, jotta tukipalvelut voidaan sijoittaa logistisesti toimiville paikoille. Uudistuksessa myös tukipalvelujen on mahdollista kehittää ja muuttaa toimintatapoja, jotta ne osaltaan mahdollistavat Sote-keskuksen palvelujen tuottamisen asiakkaille laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Kaikkien tukipalveluiden toiminnat eivät tule tarvitsemaan fyysisiä toimitiloja Steniuksenkadulta.

Kuva 8. Tukipalvelut

6.1. Sairaanhoidolliset tukipalvelut

6.1.1. Erityisasiantuntijayksikkö

Erityisasiantuntijayksikön ravitsemusterapeutti palvelee sekä perusterveydenhuoltoa että Rauman erikoissairaanhoidon toimintoja. Psykologit työskentelevät psykiatrian poliklinikalla sekä nuorisopsykiatrian poliklinikalla.

Psykologit tarvitsevat rauhallisen työtilan, jossa tavata potilaita, suorittaa tutkimuksia sekä tehdä kirjallista työtä. Psykologin tutkimusvälineistö tarvitsee säilytystilaa 1–3 hyllymetriä, ja sen tulee olla saatavilla myös tutkimusten välillä, sen sisältämän ammattikirjallisuuden vuoksi. Ravitsemusterapeutin nykyisessä työtilassa on ollut sisäilmaongelmaa. Ravitsemusterapeutti tarvitsee häiriöttömän työtilan asiakastapaamisia varten. Potilaille jaettava infomateriaalin ja muu asiakastyössä tarvittava aineisto tarvitsee myös säilytyspaikan työtilassa.

6.1.2. Sihteeriyksikkö

Sihteeriyksikön työntekijöitä työskentelee erityis- ja sairaalapalvelujen toimialueen eri yksiköissä. Sihteeripalveluita tilaava yksikkö vastaa tiloista ja toimintaympäristöstä omien toimintojensa ja tarpeidensa mukaan. Osastonsihteeri työskentelee yleensä toimistotiloissa käsitellen asiakas- ja potilastietoja. Sihteeriresurssia ei ole suunnitteilla lisätä nykyisestä. Nykyiset eri yksiköissä olevat tilat ovat riittävät. Työtilan tulee sijaita asianmukaisesti siinä yksikössä, jonka toimintaan sihteerin työ kohdistuu.

6.1.3. Terveyssozialityön palvelut

Terveyssozialityön palvelut tuottaa palveluja Rauman Steniuksenkadun erikoissairaanhoidon poliklinikoille, sairaalapalveluiden perustason hoito-osastoille ja poliklinikoille sekä aikuispsykiatrian avohoitoyksikölle. Vuonna 2024 on tulossa terveystieteiden toimintaan muutos, joka on nyt vasta suunnittelussa.

Sosiaalityöntekijät osallistuvat moniammatilliseen työhön (tiimipalaverit, hoitokokoukset), johon tarvitaan ryhmätiloja (yhteiskäyttöiset). Tulevaisuudessa tulisi olla varaus rauhalliseen työtilaan, jos sosiaalityön palvelut tulevat muualta (aikuissosiaalityö, ikääntyvien palvelut).

6.1.4. Varahenkilöstö

1.1.2023 alkaen Satakunnan hyvinvointialueelle siirryttäessä varahenkilöstön vastuuyksikkö on toiminut erityis- ja sairaalapalvelujen toimialueella ja sairaanhoidollisten tukipalvelujen vastualueen alla. Varahenkilöstön vastuuyksikön hoitohenkilöstö hoitaa yksiköiden äkillisiä poissaoloja. Varahenkilöstön avulla turvataan riittävä ammattitaitoinen hoitohenkilökuntamäärä ja siten myös potilasturvallisuus. Työ tässä yksikössä edellyttää vahvan ammattitaidon lisäksi joustavuutta ja kykyä työskennellä muuttuvissa toimintaympäristöissä. Varahenkilöstön vastuuyksikkö käsittää tällä hetkellä neljä eri aluetta, joissa on varahenkilöitä somatiikassa, psykiatrialla, Raumalla/Eurassa (Osastoryhmä 4) ja Porissa/Ulvilassa (Osastoryhmä 2).

Rauman varahenkilöstö kiertää perustason hoito-osastoja 1, 2 ja 3 sekä kotisairaala. Varahenkilöstö käy tarvittaessa myös Eurajoen vuodeosastolla paikkaamassa äkillisiä poissaoloja sekä erikoisalojen poliklinikalla Raumalla. Varahenkilöstö liikkuu yksiköiden välillä päivittäin ja työpiste voi vaihtua kesken päivänkin. Liikkuvan työn sujumisen varmistamiseksi tarvitaan henkilöstölle riittävästi sosiaalityötiloja sekä toimivaa avainhallintajärjestelmää.

6.2. Diagnostiset tukipalvelut

6.2.1. Kuvantaminen

Rauman kuvantamisen toiminta säilyy ennallaan. Mikäli eteläisen alueen kuvantamisissa tapahtuu palveluverkkoselvityksen seurauksena muutoksia, saattavat kuvantamisen tutkimusmäärät hieman lisääntyä.

Kuvantamien tiloissa on tehty peruskorjauksia vuosina 2017–2018. Natiivilaite ja ultraäänilaite on hankittu vuonna 2017 ja luuntiheysmittauslaite 2019. Toinen natiivilaite ja TT-laite on hankittu 2021 ja osastokone 2012.

Röntgenhoitajista tällä hetkellä (2/2024) neljä on vanhempainvapaalla ja yksi opintovapaalla, tämän vuoksi aukiolo aikoja on supistettu toistaiseksi.

Toimintaluvut

Vuonna 2023 tutkimuksia tehtiin yhteensä 18684 kpl, joista oli natiivitutkimuksia 12467, TT-tutkimuksia 3916, ultraäänitutkimuksia 2246 ja muita toimenpiteitä 55 kpl. Keskimääräinen päivävolyymi oli arkena 65–70 ja viikonloppuisin 14 käyntiä.

Vuonna 2022 tutkimuksia tehtiin yhteensä 17948 kpl, joista oli natiivitutkimuksia 11976, TT-tutkimuksia 3827, ultraäänitutkimuksia 2065 ja muita toimenpiteitä 80 kpl. Keskimääräinen päivävolyymi oli arkena 56–70 ja viikonloppuisin 14 käyntiä.

6.2.2. Laboratorio

Rauman laboratorio vastaa Steniuksenkadun hoito-osastojen, kiirevastaanoton ja polikliinisten potilaiden näytteenotoista. Raumalta hoidetaan myös Eurajoen ja Lapin näytteenottopisteiden tehtävät. Rauman laboratoriossa analysoidaan näiden näytteenottojen perustutkimukset sekä myös sisäisillä kuljetuksilla toimitettavien Huittisten, Euran ja Säkylän perustutkimuksia. Raumalle on viime vuosina siirretty myös arkisin päivällä tehtävää erikoisanalytiikkaa Satasairaalan laboratorion. Analytiikan optimaalisen käytettävyyden näkökulmasta tilamuutostyöt ovat

Näytteenotot toteutuvat ajanvarauksella maanantaista torstaihin klo 7–15 ja perjantaisin klo 7–13. Kiirevastaanoton ja hoito-osastojen näytteenotto sekä analyysitoiminnot toteutuvat sekä arkena että viikonloppuna klo 7–21. Verinäytteiden lisäksi laboratoriossa valvotaan huumenäytteenottoja (erillinen WC valvontatiloineen) ja otetaan gynekologisia näytteitä. Rauman laboratorion lähetetään näytteitä analysoitavaksi Satasairaalan laboratorioon sisäisillä

näytekuljetuksilla neljä kertaa päivässä, laiterikkotilanteissa tarvittaessa myös taksilla.

Laboratorion analyysitilojen tilatarve tulee optimoida tilasuunnittelun yhteydessä tulevaisuuden tarpeiden mukaisiksi. Varautumisen kannalta olisi hyvä, että Rauma voisi toimia Satasairaalan näytteiden varatekopaikkana.

Laboratoriolla tulee olla riittävät polikliinisen näytteenoton tilat. Polikliinisen näytteenoton tilatarpeeseen vaikuttaa mahdolliset palveluverkkoon liittyvät muutokset. Jos näytteenottoaikoja esimerkiksi suljetaan muualla, tulee Raumalle aiempaa enemmän asiakasvirtaa ja näytteenottohuoneita tarvitaan todennäköisesti lisää. Näytteenottohuoneiden tarve voidaan arvioida tarkemmin, kun asiakasvirtojen muutostietoja on saatavilla

Mahdolliset palveluverkoston uudistukset tulee huomioida myös laboratoriossa. Mikäli hoito-osastotoiminta laajentuu Steniuksenkadulla, vaikuttaa se myös laboratorion näytteenottoresurssitarpeeseen, samalla kun polikliinisen näytteenoton mahdollinen lisääntyminen edellyttää näytteenottohuoneiden lisäämistä. Näytteenottoaikojen pidentämisellä voidaan kattaa polikliinisen näytteenoton tilatarvetta jossain määrin.

Tällä hetkellä laboratorion tiloissa on myös sairaalafysiologian toimintaa, muun muassa verenpaineen pitkäaikaisrekisteröinti- ja Holter-laitteiden asennukset. Jatkossakin tarvitaan tila myös tälle toiminnalle.

Tilasuunnittelussa on huomioitava esteettömyys, tarvike- ja näytelogiikka talon sisällä ja talosta ulos. Toimitilojen sijainti on tärkeä polikliinisten potilaiden saavutettavuuden näkökulmasta. Mahdolliset epidemia- tai pandemiatilanteet ovat paremmin hallittavissa erillisellä infektiopotilaiden sisäänkäynnillä. Analyysitilat on oltava lähellä näytteenottopistettä. Analyysitiloissa tarvitaan UPS, viemäroinnit, jätteen käsittely, vedenpuhdistuslaitteistot, WLAN, tarvikkeiden ja näytteiden huoneenlämpö- ja kylmäsäilytystilat sekä kattavat kiinteät verkkoyhteydet.

Laboratorion toimintaluvut

Rauman laboratoriossa analysoitiin näytteitä n. 341 000 kpl vuonna 2022 ja n. 355 000 kpl vuonna 2023.

Näytteenottomäärät:

Paikkakunta	vuosi 2022 näytteenotot		vuosi 2023 näytteenotot	
	polikliininen	osasto	polikliininen	osastot
Rauma	29770	17833	32383	16187
Eurajoki	3995	370	3658	307
Lappi	336	0	265	0

6.3. Muut tukipalvelut

6.3.1. Lääkehuolto

Lääkehuolto toimii yhdessä toimipisteessä Porin Satasairaalan sairaala-apteekissa, josta lääkkeet toimitetaan Raumalle asiakasyksiköittäin. Lääketoimituksia kuljetetaan Raumalle joka arkipäivä kaksi kertaa päivässä. Varsinaisina lääketilauspäivinä (2 kertaa viikossa) nykyisille asiakasyksiköille toimitetaan keskimäärin neljä rullakkoa lääke- ja nestelaatikoita.

Jokaisella lääkkeitä käyttävällä yksiköllä on joko oma tai jaettu lääkehuone, jossa sairaala-apteekin toimittamat lääkkeet säilytetään, jaetaan ja saatetaan käyttökuntoon. Lääkehuoneet ovat kunkin yksikön, ei sairaala-apteekin, tiloja. Lääkehuoneilla on omat erityisvaatimuksensa esim. kulunvalvonta, säilytysolosuhteiden valvonta ja suojakaappi. Lääkehuoneita suunniteltaessa on otettava huomioon mahdolliset sähköiset lääkekaapit, annosjakelu sekä lääkehuoneen sijainti logistisesta näkökulmasta sekä lääkehuoneen täydentämisen, että käytön näkökulmasta. Myös lääkejätteille on varattava tilat sekä yksiköistä että mahdollisesti keskitettyä keräystä ja noutoa varten.

Raumalla toimii tällä hetkellä yksi osastofarmaseutti, jolla on työskentelyyn soveltuvat työtilat. Osastofarmaseutilla tulee olla käytettävissä työtila, jossa on mahdollista ottaa vastaan myös asiakkaita.

6.3.2. Puhtauspalvelut

Laitoshuolto toimii tukipalveluna osastoilla ja yksiköissä tuottaen ateria- sekä puhtauspalveluja yhteistyössä eri ammattiryhmien kanssa. Palvelua tuotetaan eri työvuoroissa; aamu- väli, sekä iltavuorossa. Puhtauspalveluiden tasalaatuinen tuottaminen edellyttää asianmukaisia huoltohuonetiloja osastoille.

Nykyaikaisen toimintamallin mukaan osastoilla tulee olla ns. tarvikesiivoushuonetilat ja esimerkiksi rakennuksen alakerrassa siivouskeskus, jossa on erikseen puhdas ja likainen tila. Siivouskeskuksessa pestään ja varastoidaan siivousvälineet ja -tekstiilit.

Keskitetty ateriapalvelu tulee muuttamaan laitoshuoltajien työnkuvaa. Potilasruoka tulee osastoille lämpövaunuissa, joissa ruoka lämmitetään ja jaetaan tarjottimilla potilaille. Osastokeittiöissä tapahtuva astioiden pesu vähenee, mutta keskitetyssäkin mallissa tarvitaan edelleen laitoshuoltajien työpanosta.

Toimintaa tehostavien siivousrobottien käyttöönotto tulee tila- ja sähkösuunnitelmissa huomioida muun muassa niin, että robotit pääsevät kulkemaan käytävien väliovista. Myös pyykki- ja jätekuilujärjestelmät osastotoimintojen yhteydessä tehostaisivat laitoshuollon toimintaa. Toimintamallien muutosten myötä tullaan arvioimaan tarvittava laitoshuoltajaresurssi.

6.3.3. Ateriapalvelut

Nykyinen Steniuksen keittiö, henkilöstöravintola ja kahvio tuottaa aterioita aamupalasta päivälliseen 7 päivänä viikossa. Kuljetusliikkeen kuljetuksilla kuljetetaan aterioita 3 kertaa päivässä, aamupalaa toimitetaan lämpimänä ulos Kaunisjärvelle, Rannikkokotiin sekä Mansikkapaikkaan (172 annosta päivässä) ja hajautettua jäähdytettyä puuroa n.130 annosta. Lounasta kuljetetaan arkisin 9 paikkaan ja viikonloppuisin 7 paikkaan, (Mansikkapaikka, Kaunisjärvi, Rannikkokoti, Kotikaari, Linnavuori, Perhetukikeskus, Kinnonkoto, arkisin Toimela Sampunen ja

Toimela Uotila.) Päivällistä kuljetetaan 5 paikkaan, (Linnavuori, Kaunisjärvi, Mansikkapaikka, Rannikkokoti, Kotikaari)

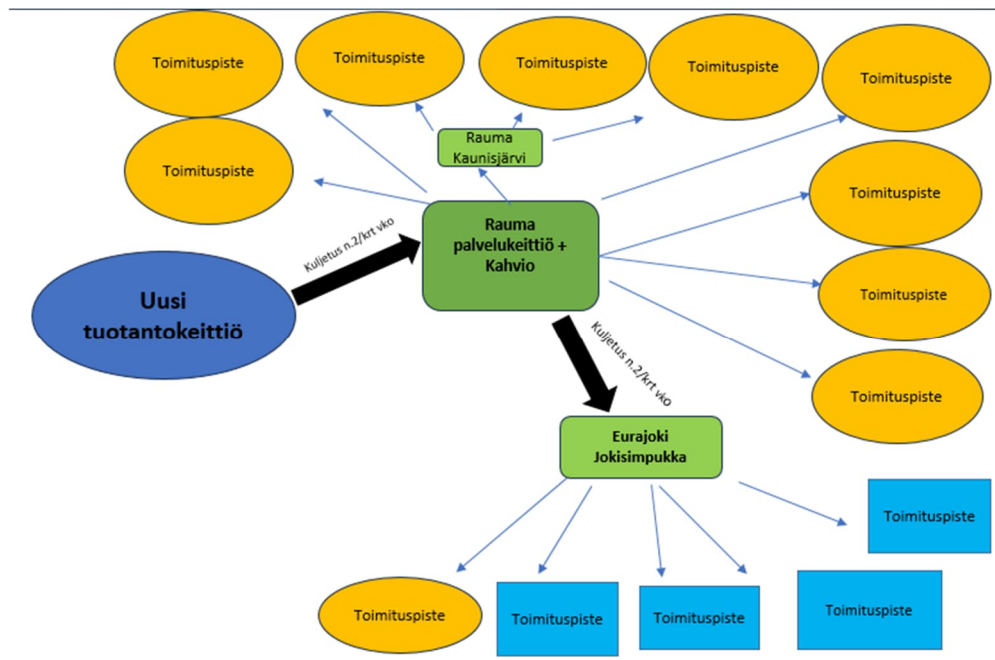
Lämmintä aamupalaa, lounasta sekä päivällistä talon sisällä kuljettaa Sata-alueen logistiikan kuljetushenkilöstö keskitetyn ruoanjakovaunuilla (Burlodge). Näiden määrä on noin 60–80 annosta / ateriointikerta. Henkilöstöravintola palvelee arkisin noin 130 asiakasta ja tämä ravintola toimii viikonloppuisin kahvion puolella.

Kuljetusliike kuljettaa lounasaikaan n. 35kpl ruoankuljetusvaunua (Scanbox), lisäksi muutama paikkaan tuotteet kuljetetaan laatikoissa. Välitystuotevaunujen (tällä hetkellä 20kpl) pakkaaminen ja säilytys tapahtuu kylmätiloissa. Kuljetusliike hakee ensimmäisen erän noin klo 10:00 -10:20, tämän jälkeen pakataan seuraava erä, joka lähtee noin klo 11:00. Tukkuliikkeet tuovat samaan tilaan aamuisin tukkukuormia.

Piha-alueella kulkee vanhuksia, lapsia, henkilöstöä ja asiakkaita sekä paljon ristikkäisliikennettä esim. Ateriakuljetukset, saapuvat keittiön tukkukuormat, jäteautot, kiinteistöön tulevat muut kuljetukset (pyykki ja logistiikan tavarat). Tukkuoimittajat tuovat elintarvikekuormat samaan kylmiöön, josta lähtee asiakasyksiköiden välitystuotevaunut. Kuormat puretaan ja aloitetaan pakkaamaan seuraava välitystuotelähtö.

Keittiöllä on erillinen viileä huone, jossa on 6 biojäteastiaa. Tästä biojätehuoneesta on ovi suoraan ulos jäteyhtiötä varten. Sekajätteet viedään tällä hetkellä yhteiseen viileään tilaan, josta talon sisäinen logistiikka hoitaa ne eteenpäin.

Rauman Steniuksen nykyinen tuotantokeittiö muutetaan palvelukeittiöksi siinä vaiheessa, kun uusi tuotantokeittiö otetaan käyttöön, aikaisintaan vuoden 2028 alusta. (Aluehallituksen päätös 17.9.2024 §262). (Kuva 9.)

Kuva 9. Suunniteltu uusi tuotantokeittiö ja ruoan toimituslinjat vuonna 2028

Rauman tulevan palvelukeittiön tämänhetkiset asiakkaat ja kuljetuskertojen lukumäärät kuvattuna taulukossa 1. Ruoka toimitetaan uudesta tuotantokeittiöstä Steniuksen palvelukeittiöön kylmänä noin kaksi kertaa viikossa. Palvelukeittiössä ruoka kuumennetaan tai kypsennetään valmiiksi ja lähetetään päivittäin asiakasyksiköihin. Aamupuuron valmistus, lämpimän lisäkkeen ja kasvien kypsennys tapahtuu palvelukeittiössä. Salaatit kootaan komponenteista palvelukeittiössä.

Tiloiltaan palvelukeittiössä pitää ottaa huomioon kylmätilojen tarve. Kylmiöihin toimitetaan noin kaksi kertaa viikossa kylmänä toimitettavat ateriat sekä tulevat tukku kuormat. Kylmätilojen suunnittelussa tulee huomioida elintarvikevalvonnan määräykset lämpötiloista. Tarvitaan erillisiä kylmiöitä, joissa lämpötilat voidaan säätää eri asteisiin tarvittaviin lukemiin. Toiveena on, että tulevaisuudessa tukkutoimittajat voivat työntää kuormat suoraan kylmiöön. Tämä mahdollistaa myös kuormien saapumisen yöaikaan, jolloin liikenne piha-alueella on vähäisempää. Tästä kylmiöstä lähtisi myös ateriakuljetusten mukana menevät välitystuotevaunut.

Astianpesuosasto tulee suunnitella niin, että henkilöstöravintolan astiat voidaan palauttaa asiakkaan toimesta suoraan astianpesulinjastoon. Huomioitavaa myös, että astianpesukoneessa on pesuainepumput ja pesuaine tulee kontista tai tynnyristä pumpun avulla. Tila näille aineille pitää olla astianpesuosaston lähistöllä, josta pesuaineletkut saa vedettyä astianpesukoneelle. Steniukseen hankittu uusi astianpesukone 12/2024 niin tämä tullaan siirtämään uuteen palvelukeittiöön. Henkilöstöravintolaan tarvitaan tila tarjoilulinjastoille (3kpl). Tarjolla on 3 eri lounasvaihtoehtoa, jotta täytämme tuetun Kela-aterian kriteerit korkeakouluopiskelijoille. Tämä on merkittävä tekijä rekrytoitaessa esim. kesäajan lääkäreitä ja muita sijaisia. Rauman Steniuksen keittiö on ateriapalveluiden varautumissuunnitelmassa, joten sinne tarvitaan yksi ajastimella toimiva, sekoittava ja jäähdyttävä keittopata sekä ruuan kuumentamiseen yhdistelmäuuneja. Varavoimajärjestelmä laitteille sähkökatkojen varalta. Raepesukone GN-astioiden pesuun. Ulkoisten ja sisäisten ruoankuljetusvaunujen tilantarve on otettava huomioon sekä toimistotilaa ja henkilöstön sosiaalityöt n. 12 hlö. Lisäksi siivoushuone, johon mahtuu lattianhoitokone, pyykinpesukone ja kuivausrumpu sekä tarvittavat puhdistusaineet ja välineet. Tila välitystuotteille (kuivatavarat sekä kylmiössä säilytettävät) sekä kuljetuskalusto näille. Uloslähtevien asiakasyksiköiden määrä on merkittävä, joten logistiikka tulee suunnitella palvelemaan tätä tarvetta. Ateriapalveluiden palvelutuotannon laajuus on riippuvainen palveluverkkosuunnitelman etenemisestä.

Taulukko 1. Rauman Steniuksen keittiön nykyinen asiakasmäärä ja kuljetusten lukumäärä 2024

Rauman
Steniuksen
asiakkaat

Stenius	Asiakka aita	Aamu pala	Louna s	Jälki ruoka	Päiväk ahvi	Päivälli nen	Tuott eet	Hajaut ettu	Keskit etty	Osoite	Kuljetusten lkm / pv
Mansikkapaikka, Honkala	15	x	x		x	x	x	x		Steniuksenkatu 6, 26100 Rauma	3
Mansikkapaikka, Koivula	15	x	x		x	x	x	x		Steniuksenkatu 6, 26100 Rauma	3
Mansikkapaikka, Tammela	15	x	x		x	x	x	x		Steniuksenkatu 6, 26100 Rauma	3

Rannikkokoti, Karttu	15	x	x		x	x	x	x		Steniuksenkatu 14, 26100 Rauma	3
Rannikkokoti, Katavisto	15	x	x		x	x	x	x		Steniuksenkatu 14, 26100 Rauma	3
Rannikkokoti, Nurme	15	x	x		x	x	x	x		Steniuksenkatu 14, 26100 Rauma	3
Rannikkokoti, Puuvalli	15	x	x		x	x	x	x		Steniuksenkatu 14, 26100 Rauma	3
Puhti	15	x	x		x	x	x	x		Steniuksenkatu 6, 26100 Rauma	3
Toimela, Samppunen	27		x				x	x		Lounaisväylä 3, 26820 Rauma	1
Toimela, Uotila	12		x				x	x		Siilotie 6, 26510 Rauma	1
Kaunisjärvi, Arvi 3B	12	x	x		x	x	x	x		Steniuksenkatu 4, 26100 Rauma	3
Kaunisjärvi, Arvi 3C	15	x	x		x	x	x	x		Steniuksenkatu 4, 26100 Rauma	3
Kaunisjärvi, Arvi 4A	33	x	x		x	x	x	x		Steniuksenkatu 4, 26100 Rauma	3
Kaunisjärvi, ruokasali	25		x					x		Steniuksenkatu 4, 26100 Rauma	1
Kaunisjärvi, päivätoiminta	20	x	x	x	x		x			Steniuksenkatu 4, 26100 Rauma	1
Perhetukikeskus	5		x					x		Otantie 4, 26100 Rauma	1
Kinnonkoto	13		x			x		x		Kinnontie 21, 26100 Rauma	1
Sinisaari, tuettu ateria2	16	x	x		x	x	x	x		Siikapolku 3, 26100 Rauma	2
Sinisaari, tuettu ateria 3	9	x	x		x	x	x	x		Siikapolku 3, 26100 Rauma	2
Sinisaari, ruokasali	20		x				x	x		Siikapolku 3, 26100 Rauma	1
Linnavuori	36	x	x		x	x	x		x	Sahamäentie 2, 27230 Rauma	2
Hoito-osasto 1	16	x	x		x	x	x		x	Steniuksenkatu 2, 26100 Rauma	
Hoito-osasto 2	20	x	x		x	x	x		x	Steniuksenkatu 2, 26100 Rauma	
Hoito-osasto 3	21	x	x		x	x	x		x	Steniuksenkatu 2, 26100 Rauma	
Dialyysi	0						x			Steniuksenkatu 2, 26100 Rauma	
Lastenpoli	0						x			Steniuksenkatu 2, 26100 Rauma	
Päivystys	0						x			Steniuksenkatu 2, 26100 Rauma	
MT, päiväosasto	5		x	x			x	x		Steniuksenkatu 2, 26100 Rauma	
Yhteensä	425	318	425	336	318	425					

Osastoilla olevien keittiöiden tarpeet

Hajautettu ruoanjakelu; Ateriat toimitetaan palvelukeittiöstä ruoankuljetusastioissa asiakasyksiköihin ja ruoan jako tapahtuu hoitohenkilökunnan tai laitoshuoltajan toimesta. Ruokailuun tarvittavien astioiden astiahuolto tapahtuu asiakasyksikössä hoitohenkilökunnan tai laitoshuoltajan toimesta. Ruoankuljetusastiat palautuvat palvelukeittiöön likaisena ja ne pestään siellä. Hajautettu ruoanjakelumalli vaatii enemmän mitoitusta hoitohenkilökunnalta sekä myös osastokeittiöiltä tiloja ruokailussa käytettävien astioiden säilyttämiseen ja pesemiseen.

Keskitetty ruoanjakelu; Ruoanjako tapahtuu palvelukeittiössä ateriapalveluhenkilökunnan toimesta. Ateriat toimitetaan tarjottimella annosteltuna lautaselle ateriakortin mukaisesti. Ateriakortit ovat nimellisiä, ja kortista käy ilmi mahdolliset erityisruokavaliot tms. Ja näin hoitohenkilö osaa viedä oikean annoksen asiakkaalle. Ruoankuljetusvaunun saavuttua asiakasyksikköön hoitohenkilökunta/laitoshuoltaja täydentää tarjottimen ruokajuomalla, leivällä, levitteellä ja salaatikastikkeella. Hoitohenkilö vie tarjottimen asiakkaalle. Tässä mallissa lasien ja aterimien astiahuolto tapahtuu asiakasyksikössä. Lautaset ja salaattikulhot ym. palautuvat palvelukeittiöön pestäväksi. Keskitetty ruoanjakelumalli vaatii enemmän työpanosta ateriapalveluhenkilökunnalta sekä myös erillistä tilaa keskitetyn ruoanjaon tarjotinjakeluun keittiöllä.

Osastokeittiöillä tulee olla riittävät kylmätilat, jotta tarvittavat välitystuotteet mahtuvat kylmään. Tällä hetkellä toimitukset joka päivä mutta tahtotilana on, että välitystuotteet toimitetaan n.2 krt viikossa. Tämä säästää hoitohenkilöstön työaikaa osastoilla sekä ateriapalvelujen työaikaa keittiöllä. Osastokeittiöstä tulee löytyä myös ammattikäyttöön tarkoitettu astianpesukone (kupukone), säilytystilaa astioille (lasit, aterimet, kahvikupit yms.) Osastokeittiössä hyvä olla myös voimavirtapistoke ja tila ruoankuljetusvaunun säilytystä varten.

6.3.4. Tekstiilipalvelut

Tekstiilitoimituksille tulee saapuvan tavaran vastaanotossa/ terminaalissa olla hyvin tilaa. Yksiköihin toimitetaan minimissään kaksi kertaa viikossa tekstiilirullakoita, potilas- ja liinavaatteet sekä työpuvut. Yksiköissä tulee olla toimintaan nähden riittävän kokoinen liinavaatevarasto, jossa on kunnolliset hyllyt (logistiikkahyllyt). Potilas- ja liinavaatteiden kulutus ei ole tasaista. Tästä syystä niiden rullakkosäilytys ei toimi halutulla tavalla, tästä on kokemusta. Esimerkiksi hoito-osastolla 3 on tällä hetkellä liian pieni varasto toiminnan laajuuteen nähden. Varastoa on täydennettävä toimituspäivien välillä ja tämä sitoo aivan turhaan henkilöstöresurssia. Tekstiilivarasto tulee olla tarkoitettu vain potilas- ja liinavaatteiden säilytykseen. Nykyisin varastoissa säilytetään mm. vaippoja, jotka vievät paljon hyllytilaa. Likapyykinkeräilylle olisi hyvä olla pyykkikuilu ja asianmukaiset, riittävän kokoiset, viileät tilat likapyykin säilytykseen. Tällä hetkellä käytössä on vain yksi pieni varasto. Tulevaisuudessa varaston tulisi olla kolminkertainen nykyiseen nähden ja sijaita logistisesti hyvällä paikalla.

Työpukujen jakelu tapahtuu nykyään monessa eri paikassa (pukutiloissa ja B-rakennuksen alakäytävällä). Jakelua ollaan parhaillaan keskittämässä vaatehuollon tilaan ja tällainen yksi keskitetty jakelutila työpuvuille tarvitaan myös tulevaisuudessa. Työvaateautomaatin käyttöönottomahdollisuus tulee huomioida jatkossa yhteistyössä pesulan kanssa. Työpukujen jakelutila tulee olla lukittu ja henkilökunnan käynti sinne mahdollista kulkutunnistimella. Ihanteellinen paikka jakelupisteelle olisi, jos kaikki pukutilat olisivat keskitetty yhteen paikkaan ja jakelupiste olisi niiden läheisyydessä. Likaiset työpuvut keräillään pukutiloissa tai niiden läheisyydessä suoraan rullakkoon. Tällä hetkellä näin toimitaan niissä pukutiloissa, joissa se on mahdollista raskaiden pyykkisäkkien nostamisen välttämiseksi. Muuten käytössä on säkkikeräys.

Rakennuksen sisääntuloihin, niin asiakkaiden kuin henkilökunnan, tulee ehdottomasti huomioida riittävän kokoiset kumimattosyvennykset (4–6 askelta), jotta kengissä kulkeutuva lika pysähtyy heti eteistilaan. Tällöin ei tarvitse erikseen hankkia sisääntuloihin vaihtomattopalvelua eikä sisääntuloissa ole liukastumisvaaraa.

Tulevaisuudessa Rauman pisteellä ei ole vakituista tekstiilipalvelujen työntekijää, vaan paikalla käydään tarvittaessa. Kukin yksikkö tilaa itse potilas- ja liinavaatteet ja esim. laitoshuoltaja hyllyttää ne. Työpuvut hyllytetään logistiikan tai tekstiilipalvelujen toimesta (v 2026 asti).

Tällä hetkellä potilas- ja liinavaatteita toimitetaan kolmesta eri pesulasta, kolmena eri päivänä viikossa. Potilas- ja liinavaatteiden toimittaja on kesäkuusta 2024 alkaen Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy. Työpuvut toimittaa alustavan suunnitelman mukaan lokakuusta 2025 alkaen Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy. Edellä esitettyjen muutosten jälkeen toimijana Raumalla on vain yksi pesula, Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy ja toimituspäivät vähenevät kahteen kertaan viikossa.

6.3.5. Infektioyksikkö

Infektioyksikön tehtäviin kuuluu infektioiden torjuntaan liittyvää ohjausta, seurantaa ja ennalta ehkäisevää toimintaa Satakunnan hyvinvointialueella, yhteistyössä eri asiakasryhmien sekä asiakkaiden kanssa. Toiminnalla pyritään parantamaan potilasturvallisuutta sekä työturvallisuutta. Infektioyksikön työntekijät toimivat asiantuntijoina infektioiden torjuntaan ja epidemioiden ehkäisyyn liittyvissä asioissa. He ohjaavat ja tukevat sekä kouluttavat sosiaali- ja terveydenhuollon eri toimintayksiköitä infektioiden torjuntatyössä, hoitoon liittyvien infektioiden torjunnan kehittämisessä sekä selvittävät epidemioita yhteistyössä heidän kanssaan.

Infektioyksikössä työskentelee tällä hetkellä kymmenen hoitajaa, joista kolmen hoitajan työpiste sijaitsee Raumalla, Mansikkapaikassa. Työpisteen sijaintiin ollaan tyytyväisiä, koska Rauman työpisteen hoitajien vastualueena on Satakunnan eteläinen ja keskinen alue (Rauma, Eura, Harjavalta, Nakkila, Kokemäki, Huittinen, Eurajoki ja Säskylä).

6.3.6. Asiakaspalvelukeskus ja OLKA-piste

Asiakaspalvelukeskuksella on Rauman sairaalassa infopiste, jossa toimii yksi asiakaspalveluneuvoja sekä ns. toimistotyöntekijä. Todennäköisesti jatkossa tulee olemaan kaksi asiakaspalveluneuvojaa.

Infopisteellä on myös OLKA-pisteen toimintaa, jonka tilatarpeet tulee huomioida infon ja pääsisäänkäynnin yhteydessä. Tällä hetkellä OLKA-piste sijaitsee sairaalan pääaulassa INFO-pisteen yhteydessä, eikä sillä ei ole rajattua tilaa tai huonetta, mikä asettaa haasteita toiminnalle. Tämän vuoksi OLKA-piste on toiminut tähän asti ns. kylmäpisteenä, jossa jaettu järjestötietoutta ja järjestöt pitäneet teemapäiviä. Tulevaisuudessa on tarkoitus laajentaa toimintaa OLKA-konseptin ja muutosohjelman mukaisesti, lisätä järjestötietouden jakamista teemapäivin, vertaistuki- ja kokemustoimijatoiminnan sekä vapaaehtoistoiminnan jalkauttamista. OLKA-pisteelle tarvitaan rajattu tila esim. seinämällä tai lasiseinällä erotettuna kuten esimerkiksi Satasairaalan AB-aulassa.

6.3.7. Turvallisuuspalvelut

Lähtökohtana sosiaali- ja terveydenhuollon laitosten rakentamisessa tai peruskorjauksessa tulisi huomioida turvallisuuteen liittyvät asiakokonaisuudet huomioiden normaaliolojen häiriötilanteet sekä poikkeusolot. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut on kyettävä turvaamaan myös edellä mainituissa tilanteissa.

Sote-keskuksessa on oltava tilat turvallisuuspalveluita tuottaville henkilöille, kuten vartijoille. Kyseisessä tilassa on oltava mahdollisuus tehdä teknistä valvontaa esim. kulunvalvonnasta, kameroista jne. Tilassa on oltavat riittävästi yhteyksiä ICT-järjestelmiin, koska kaikki valvonta järjestelmät toimivat tietoverkoissa. Lisäksi on huomioitava riittävät sosiaalitulat.

Häiriötilanteen johtamispaikka

Sote-keskuksessa on oltava johtamispaikka, johon kokoonnutaan erilaisissa häiriötilanteissa. Johtamispaikassa tulee olla välineet johtamistoiminnoille. Tilojen on oltava sellaiset, joissa johtamisen osallistuvat henkilöt kykenet tekemään häiriöttömästi johtamistoimintaa. Tämän lisäksi tulee olla toimivat ICT-valmiudet ja

viesti- ja muut johtamisvälineet. Viestintävälineet ja Virve-viranomaisverkon on oltava sellainen, että se toimii koko rakennuksessa.

Sote-toimijoilla on valmiuslain, hyvinvointialuelain, sote - järjestämislain sekä toimialan varautumista koskevien valtioneuvoston asetusten kautta varautumisvelvoite.

6.3.8. Valmius ja varautuminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon laitosten rakentamisessa tai peruskorjauksessa tulisi huomioida varautuminen normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin, jotta palvelutuotannon jatkuvuudenhallinta kyettäisiin turvaamaan. Lopullinen päätös toteutuksesta tulee tehdä riskiarvioperusteisesti.

Julkisilla sote-toimijoilla on valmiuslain, hyvinvointialuelain, soten järjestämislain sekä toimialan varautumista koskevien valtioneuvoston asetusten kautta varautumisvelvoite sellaisia tilanteita ja olosuhteita varten, jotka todetaan valmiuslaissa, kansallisessa riskiarviossa 2023 sekä Satakunnan alueellisessa riskiarviossa. Sosiaali- ja terveydenhuollon laitokset ja muut sotekiinteistöt muodostavat osan kriittisestä infrastruktuurista ja saattavat muodostua kohonneen riskin kohteiksi.

Sairaalojen suunnitteluvaiheessa tulee varmistaa, että sairaalan sairaansija/vuodekapasiteettia voidaan tarvittaessa nostaa siten, että yleisiin tiloihin (vrt. esim. aulatilat, luentosalitilat, isot-kokoushuoneet) tulee varustaa tarvittaessa käyttöön otettavia sairaansijapaikkoja, joille on tehty valmiiksi jo sairaalakaasu-, ICT- ja sähkövedot ja ne ovat otettavissa käyttöön esimerkiksi suojapaneelit poistamalla. Yksi toimenpidehuone on suunniteltava sellaiseksi, että se on poikkeustilanteessa laajennettavissa varustukseltaan leikkaussaliksi.

Sairaalan CBRN-valmiudet (chemical, biological, radiological, nuclear) tulee suunnitella omana kokonaisuutenaan eri asiantuntijatahoja kuullen. Suunnittelussa tulee huomioida myös vaadittavat väestönsuojatilat, jotka voivat normaalitilanteessa toimia esimerkiksi henkilökunnan pukuhuonetoiloina. Tällä hetkellä yksi Steniuksenkadun kampuksen väestönsuojatiloista sijaitsee purettavassa

terveyskeskusrakennuksessa. Sote-keskus Rauman hankesuunnitteluvaiheessa määritellään tarkemmin riskit ja varautumisen tarpeet.

Poikkeusoloissa organisaatio ei voi tukeutua normaaliolojen keskitettyihin logistisiin ratkaisuihin. Myös sähkönsyöttö, talousvesijärjestelmä, lämmön ja sairaalakaasujen saatavuus tulee turvata myös poikkeustilanteissa. Kiinteistön varavoima tulee suunnitella riittäväksi siten että, tehot riittävät myös kuorman lisääntyessä.

Suunnitteluvaiheessa tulee huomioida myös esimerkiksi vainajien säilytykseen (poikkeustilanteessa) tarkoitettujen kylmäkonttien mahdollinen sijoittelu sairaalan tontille (mm. sähköt, valaistus, valvonta, sijainti, suojaus) ja ”Drive in” -näytteenottopisteen sijainti ja sen liikennevirtojen (sisään-ulos) suunnittelu.

6.3.9. Logistiikka

Rauman aluesairaalassa toimii sisäiset kuljetuspalvelut, joka vastaa sairaalan sisälogistiikasta. Työkoneita ei ole käytössä. Toimintayksikön rakenteeseen ei ole suunnitteilla muutoksia. Tulevissa suunnitelmissa on huomioitava mm. hygienia ja infektioiden torjunta, säteilyturvallisuus, kemialliset aineet, ja muu työturvallisuus sekä asiakaskunnan asettamat erityisvaatimukset.

Sairaalan tavaraterminaali toimii E-rakennuksessa, eikä se ole alustavassa suunnitelmassa muutostöiden kohteena, mutta terminaalia tarvitaan jatkossakin. Terminaalin rooli korostunee tulevaisuudessa, se tulee olemaan toimitus- ja noutoväylänä kaikelle sairaalan tavaralogistiikalle. (hoitotarvikkeet, kulutustavara, muut saapuvat ja lähtevät lähetykset, pyykki, irtaimisto, lääkkeet, apuvälineet, sängyt, tulevaisuudessa mahdollisesti myös välinehuolto ja ruoka). Terminaalin yhteydessä on lukittu lääkkeiden välivarastointitila, joka tarvitaan jatkossakin. Terminaaliin tarvitaan myös tila huoltoon meneville ja sieltä palautuville potilassängyille ja apuvälineille. Sairaalan tiloissa tarvitaan lisäksi varastointitila noin viidelle varasängyille. Henkilökunnan sosiaali- ja toimistotilat ovat siirtyneet (tekniikan) L-rakennuksesta tiloista sairaalan tavaraterminaalin yhteyteen.

Uudisrakennuksen logistiikkasuunnittelussa on kiinnitettävä huomiota sujuviin raskaan liikenteen väyliin. Tavaraterminaalin ja jätekeskuksen edessä, piha-alueella on oltava riittävästi tilaa kuorma-autoille.

Jätehuolto kaipaisi kehittämistä, jätteet toimitetaan ulkona oleviin puristimiin. Tällä hetkellä puuttuu osittain asiallisia vaarallisen jätteen välivarastotiloja. Jätehuoltotyö tehdään ulkona, joka on varsinkin talvisin haastavaa. Suunnitteluvaiheessa tulee arvioida, voisiko jätekeskuksen sijoittaa terminaalin välittömään yhteyteen niin, että jätteiden toimittaminen tapahtuisi sisätiloista tai katetulta laiturilta. Rauman sairaalassa ei ole jäte- ja pyykkikuiluja, joten jätteitä ja pyykkejä joudutaan kuljettamaan hisseillä alas jäte- ja pyykkihuoneisiin. Tämän vuoksi jäte- ja pyykkikuilujärjestelmä tulisi hankkia myös peruskorjattaviin tiloihin. Jätepuristimia on sairaalan pihassa 3 kpl, joita viedään tyhjennettäväksi arviolta kerran viikossa. Fortumin kuorma-auto noutaa erityis- ja vaaralliset jätteet kerran viikossa.

Tilaus- ja hyllytyspalvelun laajentaminen edellyttäisi lisäresurssia, palvelulle olisi kysyntää ja tarvetta. Jos välinehuolto poistuu Rauman sairaalasta, lisääntyy sekä sisäisen logistiikan ja autokuljetusten tarve. Välineiden sisälogistiikka lisääntyisi merkittävästi. Tulevaisuudessa mahdollisesti ohjataan Rauman sairaalaan menevät lähetykset suoraan Rauman terminaaliin, jolloin vastaanottoprosessi tehtäisiin siellä. Nykyään lähetykset kiertävät Porin ja logistiikkakeskuksen kautta.

Mikäli ruoka valmistetaan jatkossa muualla kuin sairaalassa, lisääntyy autokuljetukset ja liikenne terminaalissa, mutta se ei vaikuttaisi suuresti sisälogistiikkaan. Välinehuollon ja ravintohuollon mahdolliset keskittämiset lisääisivät huomattavasti autokuljetuksia.

Nykyisin ei ole käytössä mitään tietojärjestelmää, jolla kuljetusmääriä tai käyntikertoja mitattaisiin. Kuorma-autolla tuodaan logistiikkakeskuksesta hoito- ja kulutustarvikkeet kaksi kertaa viikossa. Sisälogistiikka jakaa nämä tavarat osastoille ja hoitologistikko hyllyttää ne. Satasairaalan sairaala-apteekista tuodaan lääkkeitä tilausten mukaan kaksi kertaa viikossa. Apuvälinekeskuksesta kuorma-auto kuljettaa apuvälineitä kaksi kertaa viikossa vieden samalla takaisin palautettuja apuvälineitä. Pakettiautoilla jaetaan pienemmät lähetykset, postiliikenne,

laboratorionäytteet sekä lääkkeiden ja varastotavaroiden pikatilaukset. Hyvinvointialueen logistiikan autoja käy Raumalla kolme kertaa joka arkipäivä. Pesulan kuorma-autot käyvät kaksi kertaa viikossa tuomassa puhtaat pyykit ja ottavat samalla likapyykkirullakot.

Sairaalan sisällä jaetaan ruokavaunut ravintokeskuksesta osastoille kolme kertaa joka päivä, kahteen suuntaan. Osastoilta haetaan likaiset välineet välinehuoltoon joka arkiamu ja toimitetaan puhtaat takaisin päivällä. Ulospäin lähtevää liikennettä on Rauman välinehuollosta Eurajoelle. Jos Raumalta poistuu välinehuoltokeskus, liikenne lisääntyy huomattavasti välinehuollon osalta. Jätehuollon kiertoja / osastojen jätehuoneiden tyhjennyksiä tehdään 2–3 kertaa joka päivä, osastosta ja jätemäärästä riippuen. Edellisten lisäksi on satunnaisia kaluste, irtaimisto, lääkintälaitte yms. toimituksia. Lähettikiertoja tehdään sairaalan sisällä aikataulutetusti kaksi kertaa päivässä, myös sairaalaan ulkoa saapuva posti ja lähtevä kaksi kertaa joka arkipäivä.

6.3.10. Tekniset palvelut, käyttö- ja kunnossapitopalvelut

Tekniset palvelut, käyttö- ja kunnossapitopalvelut vastaavat Steniuksenkadun kiinteistöjen taloteknisistä sekä eri laitteiden kunnossapito- ja huoltotoista. Tekninen toimisto, tekniset työtilat laitteet ja höyryn valmistuksen koneet sijaitsevat erillisessä L-rakennuksessa. Lisäksi C-rakennuksen 0-kerroksessa sijaitsee tällä hetkellä puuntyöstötila. Höyryä tarvitaan tällä hetkellä tuotantokeittiössä sekä välinehuollossa. Tulevaisuudessa höyryn valmistuksesta on tarkoitus luopua, kun ruuan valmistus ja pääosa välinehuollosta siirtyvät muualle.

Lääkintälaitetekniikasta vastaavat hammaslaitehuollon ja lääkintälaittekorjausten tiimit. Nämä sijaitsevat kahdessa eri työtilassa. Tulevaisuudessa optimaalinen sijainti olisi mahdollisimman lähellä toimipisteitä, esim. hammaslaitehuolto hammashoitolan yhteyteen/ välittömään läheisyyteen, jolloin saavutetaan logistiset synergiaedut.

Dialyysin huoltopiste tulee säilyä mahdollisimman lähellä dialyysia laitteiden koon vuoksi. Dialyysin vedenkäsittelyn toivotaan säilyvän ennallaan, sillä järjestelmän siirto on kallista ja se on uusittu lähiaikoina.

Tekniset palvelut tarvitsevat jatkossakin toimistotiloja, teknistä työtilaa, mm. puun- ja metallin työstön sekä tulityötilat sekä varastot- Lisäksi tarvitaan kolmelle ajoneuvolle autopaikat/katokset. Logistiikkasuunnittelussa tulee myös huomioida teknisiin palveluihin saapuvan ja lähtevän tavaran tarvitsemat tilat.

6.3.11. Vainajapalvelut

Vainajatilat sijaitsevat vanhan aluesairaalan B-siivessä 0-kerroksessa. Tiloihin pääsee sekä ulkoa (hautausoimistot käyttävät) että sisältä käytävältä. Tilassa on ensin "ns. hiljainen huone", jossa omaiset voivat hyvästellä vainajan. Sen jälkeen on välitila, jossa on varasto, vanha WC- ja suihkutila, jotka eivät ole käytössä. Kylmiötilat sijaitsevat näiden takana. Tiloissa on aiemmin (loppunut 90-luvulla) tehty avauksia. Vainajatiloissa on tällä hetkellä 23 kylmiöpaikkaa. 16 paikkainen kylmiö on erittäin vanha. Kylmäkaappeja joudutaan aika ajoin korjaamaan, koska lämpötila voi mennä joko pakkaselle tai liian lämpimäksi. 7-paikkainen kylmiö lisättiin n. 5 vuotta sitten tilanpuutteen takia. Sinne mahtuu myös mahdollisesti suurikokoisemmat vainajat. Tilassa on myös kaksi vainajanostinta, jotka ovat vanhoja ja uusimisen tarpeessa. Kylmiötilojen lisäämisestä huolimatta tilanpuute on edelleen säännöllisin väliajoin toistuva ongelma. Väliaikaisratkaisuna on jouduttu ottamaan käyttöön kolmepaikkainen lisäkylmiö vanhan keskusvaraston tiloista kaukaa varsinaisista kylmiötiloista. Suunnittelussa otettava huomioon tilavaraus vainajasäilytyksen lisäpaikkojen tarve.

Raportin mukaan vuonna 2023 Rauman hoito-osastoilla on kuollut 161 potilasta, mutta vainajatiloissa säilytetään näiden lisäksi myös muualta tuotuja vainajia. Ajanjaksolla 1.8.2022 - 31.7.2023 on Rauman vainajatiloissa säilytetty 478 vainajaa. Nykyisissä vainajatoiminnan tiloissa ja toiminnoissa on korjaus- ja uudistamistarpeita. Hiljaisen huoneen tulisi olla erillinen, eli vainajien kuljetus pitäisi tapahtua jostain muualta kuin hiljaisen huoneen läpi. Kylmäsäilytyslaitteet ja vainajanostin tulisi uusia.

Valmiuden ja varautumisen näkökulmasta huomioon on otettava se, että vainajille on riittävästi tilaa myös poikkeustilanteessa. Vähintäänkin on suunniteltava

tilaratkaisut niin, että tarvittaessa kylmäsäilytystilojen määrää voidaan lisätä helposti, esimerkiksi ulkotiloihin sijoitettavalla kylmäsäilytystilalla.

6.3.12. Arkistot

Arkistojen tilatarve ja sijoituspaikka ovat erillisen selvityksen alla. Lähtötavoitteena on, että Rauman seudun arkistot keskitettäisiin yhteen paikkaan. Keskitettyyn arkistoon varastoitaisiin lakkautettavien palveluiden säilytettävät dokumentit sekä Steniuksenkadun säilytettävät dokumentit, lukuun ottamatta niitä dokumentteja, joita tarvitaan päivittäisessä toiminnassa. Alustava arvio tilatarpeelle on noin 2000 hyllymetriä, mutta tämä on tarkistettava suunnittelun edetessä.

6.3.13. ICT-palvelut

Rauman Sote-keskuksessa työskentelee kaksi ICT-palveluiden työntekijää. Työ on pääsääntöisesti normaalia toimistotyötä, työtilana riittää hyvin varustettu työpiste, johon kannettavan tietokoneen saa telakoitua.

ICT-palvelut tuottaa varmennekorttipalvelut. Tälle toiminnalle tarvitaan tila, rekisteröintipiste, johon asiakkaat (sisäiset ja ulkoiset) voivat tulla hoitamaan varmennekorttiin liittyviä asioita. Rekisteröintipisteen tulee sijaita tilassa, jossa on asianmukainen kulunvalvonta ja alueelle pääsevät vain luvan saaneet henkilöt. Rekisteröintipisteessä tulee olla riittävästi lukittavaa kaappitilaa tyhjien varakorttiaihoiden, toimikorttien ja allekirjoitettujen korttihakemusten sekä muun rekisteröintiin tarvittavan materiaalin säilyttämistä varten. Kaikki kortit ja hakemukset täytyy säilyttää lukituissa kaapeissa ja niihin tulee olla pääsy vain koulutetuilla rekisteröijillä. Rekisteröintipisteen työaseman on oltava organisaation työasema, joka kuuluu organisaation normaalin ylläpidon piiriin. Vartti-kortinlukijaohjelmistoa ei tule käyttää etäyhteydellä. Työasemaa ei tietoturvasyistä suositella käytettävän muuhun käyttöön kuin rekisteröintiin.

6.3.14. Hallinto

Steniuksenkadulla toimiva hallinnon henkilökunta työskentelee hallintopalvelun, henkilöstöpalvelun, talouspalvelun, terveystalouden hallinnon sekä laatu- ja

valvontapalvelun tehtävissä. Työtehtäviä hoidetaan nykyisin osittain etätöinä, mutta osa työtehtävistä on välttämätöntä tehdä työpaikalla, mm. ICT-sovellusten vuoksi. Salassa pidettävien materiaalien käsittely edellyttää myös asiallista arkistotilaa. Laatu- ja valvonta –palvelun toimitilojen olisi hyödyllistä sijaita ICT-palveluiden kanssa samoissa tiloissa.

7. Palvelujen saavutettavuus ja logistiset selvitykset

Satakunnan hyvinvointialueen palveluverkkoselvityksessä on kartoitettu maakunnallista palvelujen tarvetta ja saavutettavuutta. Selvitystyön perusteella on päädytty keskittämään palveluita Rauman Sote-keskukseen.

Aluevaltuusto on kokouksessaan 11.12.2023 (§148) hyväksynyt Satakunnan hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelman. Palveluverkkosuunnitelmassa esitetään suunnitelma Satakunnan hyvinvointialueen tulevaisuuden palveluverkoksi, mukaan lukien sote-keskusten sijainnit Satakunnan hyvinvointialueella.

Aluevaltuusto on kokouksessaan 9.9.2024 hyväksynyt sote-keskusten verkoston Satakunnan hyvinvointialueella. Sote-keskukset sijaitsevat Raumalla, Ulvilassa, Harjavallassa, Eurassa, Huittisissa, Kankaanpäässä sekä Porissa, jossa sijaitsee kaksi sote-keskusta. Sote-keskukset kokoavat palvelut yhteen ja tarjoavat laajan palveluvalikoiman sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita. Niiden palveluvalikoima vaihtelee toimipisteen sijainnin ja väestön palvelutarpeen mukaan.

Hankesuunnitteluvaiheessa tulee lisäksi tehdä asiakas- ja materiaalivirtojen logistiset selvitykset. Tavoitteena on asiakaslähtöisyys niin, että asiakas voi jo kotoa lähtiessään varmistaa oikean kulkureitin tarvitsemaansa palveluun. Pysäköintialueet niin asiakkaille, kuin henkilökunnalle, tulee suunnitella toimivaan paikkaan. Heikosti toimiva pysäköintijärjestely kuormittaa koko sairaalatoimintaa. Tavoitteena on, että materiaali-, ruoka-, jäte-, pyykki- ja vainajakuljetuksille suunnitellaan asiakasliikenteestä erilliset kulkureitit niin rakennuksen ulko- kuin sisäpuolellekin. Myös rakennusvaiheen aikana logistiikka tulee suunnitella toimivaksi ja turvalliseksi.

Pelastustiet ja hätäpoistumisen kokoontumispaikat tulee suunnitella jo rakennuksen suunnitteluvaiheessa.

8. Hankkeen taloudellisia vaikutuksia

Hankkeelle on myönnetty lainanottovaltuutta 37 M€ Satakunnan hyvinvointialueen vuoden 2023 lainanottovaltuuksissa, ja edellisen lisäksi hankkeelle on haettu lainanottovaltuutta vuoden 2025 lainanottovaltuusneuvotteluissa 13M€, jolloin hankkeen kokonaisrahoitus on 50M€.

8.1. Vaikutus vuokratilastannuksiin

Palveluverkkosuunnitelman mukaan peruspalveluissa palveluverkko-optimointiin liittyvät kustannussäästöt muodostuvat suurilta osin Rauman terveyskeskuksen, perhekeskuksen sekä yksittäisten sote-toimipaikkojen vuokramaksuista. Keskittämällä toimintaa Steniuksenkadulle ja luopumalla toimintojen vuokratiloista, kokonaisvuokrasäästö on yhteensä noin 2,4 M€ vuodessa sekä vuokratilavähennyksen osalta vastaavasti noin 12 800 m². (Taulukko 2.)

Taulukko 2. Vuokratilastannukset vuonna 2024

Toimipiste	Paikkakunta	Osoite	€/kk	€/v	Laajuus m2 (htm2)	Vuokraehto
Perhekeskus	Rauma	Nortamonkatu 30	29 044,28	348 531,36	1930	Asetus
Perhekeskus (kaupungintalo)	Rauma	Kanalinranta 3	8 319,37	99 832,44	548	Asetus
Päihdekliniikka	Rauma	Steniuksenkatu 2	6 095,25	73 143,00	447	Asetus
Rauman terveyskeskus	Rauma	Steniuksenkatu 2	128 043,64	1 536 523,68	8043	Asetus
Merituuli	Rauma	Koilahdentie 256	3 029,00	36 348,00	365	Asetus
Lapin terveysasema	Rauma	Kirkkotie 4	7 407,61	88 891,32	426	Asetus
Pyynpään hammashoitola	Rauma	Sorkantie 24	12 138,04	145 656,48	650	Asetus
TYP-Valtakatu 6	Rauma	Valtakatu 6	3 136,43	37 637,16	155	Määr.31.5.2025
Eurajoen kunnantalo	Eurajoki	Kalliotie 5	4 575,95	54 911,40	273	12 kk
		Yht.	201 790	2 421 475	12 837	

8.2. Vaikutus henkilöstön määrään

Palveluverkkomuutoksiin liittyen terveyspalveluiden toiminnassa esihenkilörakenteeseen saattaa tulla pieniä muutoksia. Jo tällä hetkellä joidenkin vastuuyksiköiden päälliköt vastaavat koko hyvinvointialueen toiminnoista. Operatiivinen henkilökunta ei lähtökohtaisesti vähene. Palveluntuotannon sisällöllistä muutosta tapahtuu ja toiminnan tehostamista haetaan. Toiminnan keskittäminen saattaa mahdollistaa resurssi- ja kustannussäästöjä tukipalveluiden osalta. (Palveluverkkosuunnitelma 2023)

Mikäli kaikki suunniteltu toiminta keskitetään Steniuksenkadun kampukselle, tulee siellä työskentelemään noin 800 henkilöä.

9. Alustavat kustannus selvitykset

SOTE-keskus Rauman peruskorjaukseen on varattu investointisuunnitelmassa 2023 37M€ määräraha, ja vastaava määräraha sisältyy valtioneuvoston myöntämään lainanottovaltuuteen 2023. Hankkeen suunnittelun tarkennuttua vuonna 2024 ilmeni 13M€ lisärahoitustarve, joka huomioidaan talousarviossa 2025 sekä lainanottovaltuusneuvotteluissa.

Sotokeskus Rauman vuotuinen rahoitustarve:

2025	2026	2027	2028
2 M€	10 M€	19 M€	19 M€

Vuosille 2023–2024 budjetoiduista rahoista on käytetty vasta osa, koska hankkeen eteneminen on siirtynyt. Palveluverkkoselvityksen toimeenpanossa ja tarveselvitystä laadittaessa on tullut esille, että vuonna 2022 arvioitu 37M€:n kokonaisbudjetti ei riitä kattamaan huonokuntoisten rakennusten tarvittavaa peruskorjausta eikä uudisrakennusta. Syksyn 2024 aikana haetaan lisää lainanottovaltuutta 13M€.

Palveluverkkosuunnitelmassa Steniuksenkatu 2 kiinteistöön muualta Raumalta siirrettäväksi suunnitellun toiminnan (mm. perhekeskus, sosiaalitoimisto, Lapin terveyskeskus, Merituuli, Pyynpään hammashoitola) nykyisten sijaintikiinteistöjen peruskorjauksiä täytyvät noin kymmenen vuoden kuluttua, eikä näiden peruskorjausten vuokravaikutusta ole tarkoituksenmukaista arvioida.

Merkittävin kokonaisuuteen vaikuttava investointiin sisältyvä kohde on Rauman terveyskeskusrakennus, joka on jo ylittänyt peruskorjausikänsä. Rauman 2021 tekemän tarveselvityksen mukaan terveyskeskusrakennukseen tulisi investoida välittömästi noin 25 000 000 €, joka nostaisi kohteen vuokratason vuodesta 2027 alkaen noin 2 900 000 € vuodessa, sekä edellyttäisi pitkää (20-vuotta) sitoutumista kohteeseen. (Palveluverkkosuunnitelma 2023)

Rauman sote-keskukseen siirrettäväksi suunnitellun toiminnan vuokratukustannuksia laskeva suora vaikutus, joka kohdistuu investoinnille, on noin 475 000 € vuodessa.

9.1. Budjettiraamiin suhteutettu suunnitelma

Tällä hetkellä eri osoitteissa sijaitsevien, Rauman sote-keskukseen, Steniuksenkadulle keskitettäväksi suunniteltujen toimintojen, käytössä olevia tiloja on yhteensä n 38 025 brm². Tarveselvitykseen koottujen toiminnankuvausten, tulevaisuuden suunnitelmien, työpajojen ja ryhmähaastatteluiden pohjalta NHG on laatinut alustavan tilaluettelon tulevaisuudessa tarvittavista tiloista.

Tilatehokkuudeltaan ja toiminnan kannalta paras vaihtoehto olisi, jos sote-keskus rakennettaisiin kokonaan uusiin tiloihin. Tällöin tilat voitaisiin suunnitella nykyvaatimusten mukaisiksi, muuntojoustaviksi, energia- ja tilatehokkaiksi tulevaisuudenkin tarpeita ajatellen. Lisäksi mahdollisuudet yhteiskäyttöisiin tiloihin lisääntyisivät. Nykytilaan verrattuna myös käyttö- ja toimintakustannuksista voitaisiin saada merkittävä säästö tulevina vuosina. Suunniteltu budjettiraami kuitenkin sulkee pois uudisrakennuksen ja tarveselvityksessä on pyritty nykyisten tilojen optimointiin ja mahdollisimman vähäiseen uudisrakennustarpeeseen.

Tilaluettelo on syksyn 2024 aikana tarkennettu vastaamaan tämänhetkisiä suunnitelmia. Kokonaisuudessaan Sote-keskus Rauman tilatarve Steniuksenkatu 2 tontilla tulee olemaan noin 27 000 brm². Ensimmäisessä vaiheessa suunnitellaan kokonaisuutta ns. vanhan aluesairaalan alueelle (rakennusosat A, B, C, D, E), jossa kokonaistilatarve on noin 23 200 brm². Uudisrakentamisen osuus on yhteensä noin 9 726 brm² ja peruskorjattavaa tilaa jää 12 073 brm². Lisäksi myöhemmin tulee peruskorjattavaksi P- ja T- rakennuksista tarvittavat tilat, noin 4100 brm². Nykyisiin tiloihin verrattuna tilankäyttö tehostuu ja tilatarve vähenee noin 28 %.

Nykyisten huonokuntoisten terveystalorakennusten (F- ja M-osat, 10 075 brm²) purkamisesta ja siitä aiheutuvista kustannuksista vastaa Rauman kaupunki. Muiden purettavaksi suunniteltujen D-, E- ja L- rakennusten (7 580 brm²) purkukustannukset tulee sisällyttää rakennushankkeeseen.

Intecon Oy:ltä on tilattu kustannuslaskelma, jossa 9 726 brm² uudisosien rakennuskustannukset ovat noin 34 M€ Lisäksi A-, B- ja C-rakennusosiin jää noin 12 073 brm² peruskorjattavaa tilaa, josta ensimmäisessä vaiheessa saneerataan osa noin 16 M€lla. Hankesuunnitteluvaiheessa tarkentuu, mitkä tilat peruskorjataan. Jäljelle jäävien tilojen tarvittavat korjauskustannukset katetaan rakennusten teknisen kunnon parantamiseen tarkoitetusta tulevien vuosien kunnossapitoinvestointirahasta.

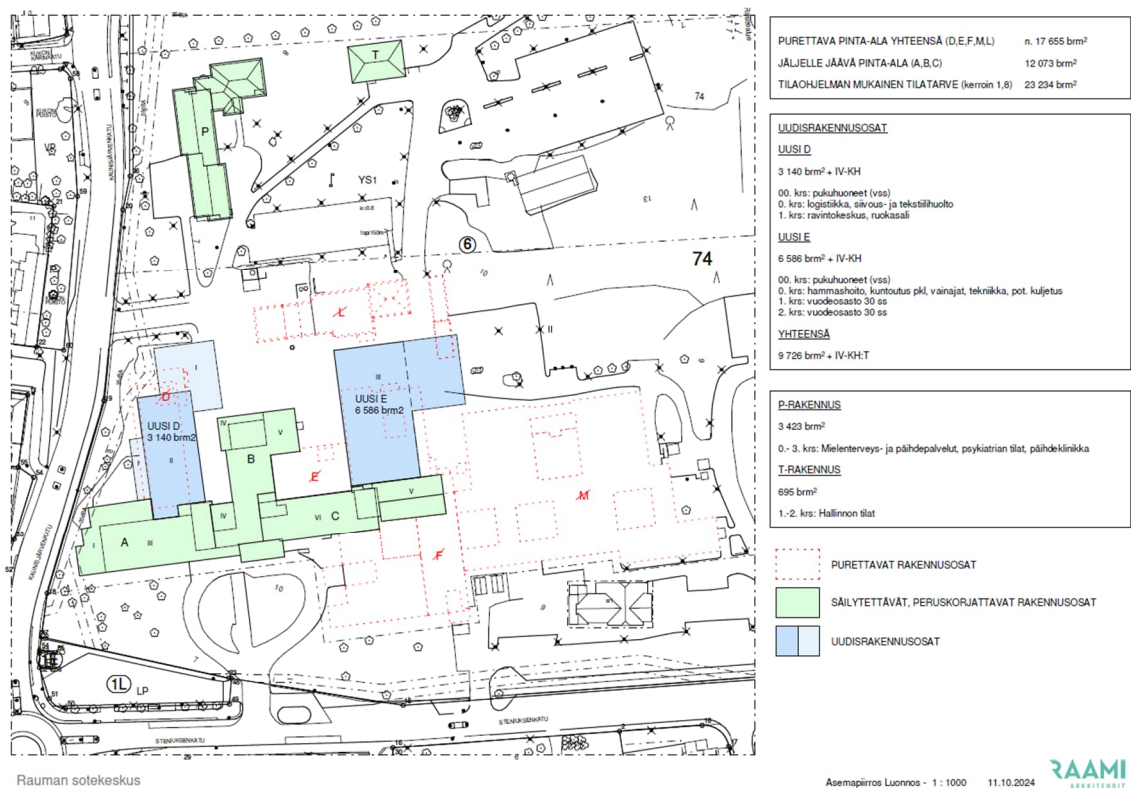
Kustannuslaskelmassa ovat mukana myös mm. purkukustannukset, muuttokustannuksia, energiatehokkuusvaraus, riskeihin liittyviä kustannuksia sekä 5 %:n kustannusnousuvaraus. Mahdollisia väistötilakustannuksia ei ole vielä laskettu mukaan kustannuslaskelmaan. Tavoitteena on suunnitella peruskorjaukset niin, että ulkoa ostettavia väistötiloja ei tarvita. Kustannusarviossa ei ole mukana myöhemmin tarkemmissa kuntokartoituksissa mahdollisesti selviäviä ylimääräisiä rakenteiden ym. korjaustarpeita. Tarkennettuja rakenne – ja lvi - teknisistä kuntotutkimuksista saadaan tulokset loppuvuoden 2024 aikana.

P-rakennuksen kokonaispinta-ala on noin 3 400 brm², ja sen peruskorjauskustannukset ovat 6 M€. T-rakennuksen kokonaispinta-ala on noin 700 brm² ja sen peruskorjauskustannukset ovat noin 1 M€.

10. Alustava tilaohjelma

Toiminnallisen tarveselvityksen ja arkkitehtiluonnosten perusteella sote-keskus Rauman alustavan tilaohjelman mukainen tilatarve on noin 23 234 brm². (Kuva 11).

Uudisrakennusosaan uusi D on alustavasti suunniteltu ateriapalvelun, logistiikan ja siivouspalvelun tiloja sekä pukuhuoneita väestönsuojatiloihin. Uudisrakennusosaan uusi E on alustavasti suunniteltu kaksi hoito-osastoa, joissa yhteensä 60 potilaspaiikkaa, hammashoidon tilat, kuntoutuspoliklinikka, tekniikan tiloja, vainajatilat sekä pukuhuoneita väestönsuojatiloihin. Peruskorjattaviin A-, B- ja C-osien tiloista on tehty vasta alustavia massoittelusuunnitelmia ja toimintojen sijoittuminen tarkentuu hankesuunnitteluvaiheessa. P-rakennukseen on luonnoksessa suunniteltu sijoitettavan mielenterveys- ja päihdepalvelut, päihdekliniikka ja psykiatrian tilat. T-rakennukseen on suunniteltu sijoittuvan hallinnon ja muun tarvittavan toiminnan toimistotiloja.

Kuva 10 Luonnos sote-keskus Rauman asemapiirros

11. Yksiköiden toiminta rakentamisen aikana

Yksiköiden toiminta rakentamisen aikana riippuu paljolti siitä, miten peruskorjauksen vaiheistus toteutetaan. Peruskorjaus suunnitellaan niin, että potilasturvallisuus ei vaarannu ja että se häiritsee mahdollisimman vähän nykyistä toimintaa. Mahdollisuuksien mukaan sekä peruskorjausta ja uudisrakentamista toteutettaisiin samanaikaisesti. Peruskorjattuihin tiloihin suunniteltaisiin siirtyviksi, niihin parhaiten toiminnan kannalta sopivat yksiköt, joiden nykyinen toimintaympäristö ei vastaa nykytarpeita tai on rakenteelliselta kunnoltaan käyttöikänsä päässä.

Uudisrakentamista suunnitellaan alustavasti nykyisen sairaalarakennuksen yhteyteen purettavien rakennusosien tilalle siten, että nykyisen terveysaseman rakennuksessa toimivat yksiköt voisivat jatkaa nykyisissä toimitiloissaan siihen asti, kun tarpeellinen määrä lisätilaa on saatu rakennettua tai toimitilat voidaan osoittaa peruskorjatuista tiloista. Tällöin varsinaisia väistötiloja ei tarvittaisi. Tämä olisi kustannustehokkainta ja käyttäjä- sekä potilasystävällistä.

Jo pelkästään hammashoituhuoneiden siirtäminen väliaikaistiloihin nostaisi merkittävästi kustannuksia ja sitoisi resursseja. Esimerkkinä 25 moduulin hammashoituhuoneen väistötilakustannukset: tilojen toimitus, asennus ja vuokra kolmen vuoden rakennusajalta n. 600 000 €. Vuokrakustannus laskettu vain hoituhuoneiden osalta. Tämän lisäksi tarvittaisiin myös potilaiden odotustilat, tekniset tilat, toimistotilat sekä henkilökunnan sosiaalitilat. Kustannuslaskelmaan eivät myöskään sisälly moduulien vaatimat perustukset, tekniset liitännät, kuten sairaalakaasut, sähkö vesi ja viemärointi.

Rakentamisen vaiheistuksen suunnittelulla pyritään siihen, että nykyisiä käytössä olevia tiloja voitaisiin käyttää mahdollisimman pitkään. Muutot aiheuttavat merkittävän kustannuserän ja sitovat runsaasti yksiköiden resursseja päivittäisten työtehtävien lisäksi. Mikäli väistötilat jouduttaisiin hankkimaan projektin ajaksi kaikille nykyisessä terveyskeskuksen rakennuksessa toimiville yksiköille, olisi kustannusten nousu huomattavan suuri.

Tilasuunnittelussa ja vaiheistuksen aikatauluissa otetaan huomioon ateriapalvelun keskitetyn ruokatuotannon suunnitellut vaikutukset. Uuden tuotantokeittiön on arvioitu valmistuvan aikaisintaan vuoden 2028 alussa ja tällöin Rauman Steniuksen nykyinen tuotantokeittiö muutetaan palvelukeittiöksi.

Uuden keskitetyn välinehuoltokeskuksen on arvioitu valmistuvan Poriin vuonna 2027. Rauman nykyiset välinehuollon tilat vapautuvat tällöin peruskorjattaviksi muuhun tarvittavaan käyttöön.

12. Hankkeen tavoiteaikataulu ja jatkotoimenpiteet

Tavoiteaikataulu:

- 1–5 / 2024 tarveselvityksen laatiminen
- 9–10 / 2024 päivitetty tarveselvitys sopeutettuna budjettiraamiin
- 10–12 / 2024 tarveselvityksen hyväksyminen
- 1–5 / 2025 hankesuunnitelman laatiminen ja vahvistaminen
- 6–7 / 2025 arkkitehtikilpailutus
- 8 / 2025 rakennussuunnittelu alkaa
- 2–10 / 2026 väistötilojen valmistelu ja käyttöönotto
- 8–10 / 2026 urakkakilpailutukset
- 10 / 2026–12 / 2029 peruskorjaus- ja rakentamisvaihe
- 8 / 2027 käyttöönotto alkaa vaiheittain

Valmis tarveselvitys käsitellään ensin johtoryhmissä, minkä jälkeen hyvinvointialueen johtaja tekee viranhaltijaesityksen. Seuraavaksi tarveselvitys vahvistetaan hyvinvointialueen rakennustoimikunnassa ja tämän jälkeen aluehallitus päättää hankkeen etenemisestä. Tarveselvityksen jälkeen siirrytään

hankesuunnitteluvaiheeseen. Hankesuunnitelma laaditaan tehdyn tarveselvityksen pohjalta. Hankesuunnitelmassa muun muassa kuvataan hankkeen toteuttamismuoto, vaiheistukset, väistötilatarpeet, tekniset selvitykset, vaihtoehtojen tarkastelu, hankeaikataulu, alustava huonetilaohjelma sekä kustannusarvio.

Liitteet

- Liite 1. Tulevaisuuden toiminta ja tilatarve –Loppuraportti, NHG, Nordic
Healthcare Group Oy, 2024

Lähteet

Mari Itkonen. YLE 2010. Kuva Rauman aluesairaalaista.

Nordic Healthcare Group Oy. 2024. Tulevaisuuden toiminta ja tilatarve – Loppuraportti.

Ramboll Finland Oy. 2024. LVIS-järjestelmien korjaustarveselvitys

Ramboll Finland Oy. 2024. Rakennustekninen korjaustarveselvitys

Rauman kaupunki. 2021. Steniuksen hyvinvointikampus tarveselvitys.

Satakunnan hyvinvointialue. 2023. Palveluverkkosuunnitelma.